

Veliko zanimanje za okroglo mizo
Ura zgodovine v Sežani

Bazoviških junakov so se spomnili v
Kranju in med mašo v Bazovici

Na Opčinah se je včeraj zaključil
42. seminar za slovenske
šolnike

Novogoriški župan
pred današnjim
zborovanjem:
»Zaslužimo
praznovanje«
O sosedih: »Hočem
spravna dejanja«

15

Primorski dnevnik

SOBOTA, 8. SEPTEMBRA 2007

Št. 212 (18.995) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

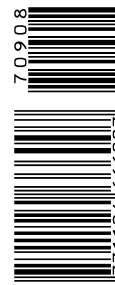
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Prodi ne prihaja praznih rok

DUŠAN UDOVIČ

Predsednik vlade Romano Prodi je v zadnjih treh letih le bežno stopil na slovenska tla, dvakrat ob izjemnih priložnostih. Zadnjič, ko je letos Slovenija vstopila v evro in prej na prvomajski slovesnosti pred goriško-novogoriško severno postajo, ko je Slovenija postala sestavni del Evrope. Ob tisti priložnosti si je Prodi, tedaj še predsednik Evropske komisije, zaželel поблиže spoznati vzhodno sosedo, katere zgodovinske korake je imel priložnost spremljati, skoraj kot nekakšen boter. Tokrat bi mu morda uspelo, če ga ne bi presenetila smrt prijatelja Pavarottija. Tako je prisiljen zamuditi slovensko obalo, za neformalni del obiska pa mu ostaja Posočje, ki danes slovi po svojih izjemnih lepotah, a je v zgodovino Italije in teh krajev zapisano tudi kot nekdanje veliko bojišče. Simbolno je, da se predsednik odpravlja tja, kjer se danes, po vsem, kar je včasih hudega bilo, nekdanj spirti ljudje in narodi srečujejo in želijo srečevati. Stvari zorijo in dozorevajo počasi, pa vendar. Morda pride kmalu čas še za druge simbolne obiske.

Za nas je pomembno, da prihaja Prodi na obisk v trenutku, ko so odnosi med Italijo in Slovenijo na poti krepitve in, končno lahko tudi rečemo, reševanja konkretnih problemov. Za slugo za viden preokret ima Prodijeva vlada in rezultati se začenjajo poznati. Od dejstva, da je v teku intenzivna krepitev gospodarskega sodelovanja med državama do reševanja zapletenih vozlov mednarodnih prometnih povezav. Tudi glede naše skupnosti so vidni premiki, od Pariškega odbora do srednje šole v Benečiji. Koliko krat smo bili v preteklosti ob podobnih obiskih priče zgolj kurtoaznemu hvalisanju brez prave vsebine. Tokrat le ni tako, Prodi ne prihaja praznih rok.

SEŽANA - Slavnostna akademija ob 80. obletnici organizacije TIGR

Tudi v Evropi ohraniti svoj obraz

Topli aplavzi slavnostnemu govorniku Borisu Pahorju

Doživete akademije v Sežani se je udeležilo veliko ljudi iz Slovenije in zamejstva, posebnega odobravanja pa je bil deležen mestoma tudi kritično obarvani slavnostni govor pisatelja Borisa Pahorja

KROMA

SEŽANA - Sežanski kulturni dom je bil sinoči premajhen, da bi v celoti sprejel veliko množico ljudi iz Slovenije in zamejstva, ki so se udeležili svečane akademije ob 80. obletnici organizacije TIGR. Uvodoma so predstavili knjigo Silva Faturja Zgodba o Tigru, o kateri sta spregovorila Marjan Bevk in Lucijan Pelicon. Iz Beneške Slovenije je na prireditvi gostoval pevski zbor Matajur pod vodstvom Davida Klodiča. Gledališka igralca Alida Bevk in Danjel Malalan sta prebrala nekaj odlomkov iz Faturjeve knjige, potem pa je pevska skupina Sraka iz Štandreža pod vodstvom Bogdana Kralja zapela slovensko himno. Spregovorili so predsednik društva TIGR Marjan Bevk, predsednik slovenske vlade Janez Janša, ki je slavnostni akademiji dal pokroviteljstvo in pisatelj Boris Pahor kot slavnostni govornik. Pahorja je občinstvo med govorom večkrat prekinilo z navdušenim ploskanjem.

Opčine: odbor
za ločeno upravljanje
jusarskega imetja
o sečnji

Na 8. strani

Sedem novih
stanovanjskih enot
v bregu pod Križem?

Na 9. strani

Dežela FJK išče trajno
rešitev za pomoč
romjanski šoli

Na 14. strani

STRASBOURG - Človekove pravice

Za Finsko Axl ni dovolj finsko ime

STRASBOURG - Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu je v četrtek obsodilo Finsko, ker v rojstni list nekega dečka niso želeli vpisati imena Axl, ker naj ne bi bilo dovolj finsko. Finska je zavrnila zahtevo Mike in Jaane Johanssona, ki sta želela svojega leta 1999 rojenega sina v dokumente vpisati pod imenom Axl Mick.

Ime Axl po mnenju Finske naj ne bi bilo v skladu z zakonom o nacionalni praksi pri uporabi imen. Starša nesojenega Axla sta poudarjala, da gre za ime, ki je pogosto na Danskem, Norveškem, v ZDA in Av-

straliji, pred Strasbourgom pa sta doma izčrpala vse druge pravne možnosti.

Sodniki v Strasbourgu so Finsko obsodili zaradi kršitve pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja. Ob tem so presodili, da ime Axl ni niti smešno niti čudno, obenem pa je izgovorljivo v finski. Sodišče je obenem navedlo, da so bili v času rojstva sina Johanssonovih na Finskem glede na popis prebivalstva že trije Axli, po tem pa sta to ime dobila še dva otroka. Sodišče je Finski naložilo plačilo 1970 evrov stroškov tožnikov. (STA)

VRH - Ob zasedanju srečanje Bush-Putin

Države Apec dosegle dogovor glede podnebja

SYDNEY - Države Skupine za azijsko-tihomorsko sodelovanje (-Apec) so dosegle enotno stališče glede podnebnih sprememb, potem ko je najprej prišlo do spora pri tem vprašanju med razvitimi državami in državami v razvoju, so razkrili viri blizu delegacij. Dokument, ki ni obvezujoč, vsebuje težnjo za zmanjšanje porabe energije za 25 odstotkov do leta 2030, hkrati pa tudi izpostavlja primarno vlogo ZN v boju proti podnebnim spremembam. Šest strani dolg osnutek, ki so ga pripravili strokovnjaki 21 držav Aseana, naj bi formalno potrdili na

vrhu Apeca ta konec tedna v Sydneyju. Pred hotelom, kjer prebivajo udeleženci vrha, pa je prišlo do prvih izgrediv med policijo in protestniki.

Ob robu vrha sta se včeraj sestala ameriški predsednik George Bush in njegov ruski kolega Vladimir Putin. Očitno nista dosegla napredka v spornem vprašanju ameriškega protiraketnega štita v srednji Evropi, ki mu Moskva ostro nasprotuje. Pred srečanjem z Bushem pa je Putin sklenil sporazum z Avstralijo o dobavi urana.

Na 22. strani

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

posebna ponudba
MOTORNIH ŽAG JONSERED
(kopačice, motokultivatorji,
"spaccalegna"- cepilci, traktorji FERRARI)

OB NAKUPU NOVIH
KOSILNIC IN ŽAG
ODVZEM STARIH ZA ODPAD

KOMPOSTER za iztrebitev
organskih odpadkov

- SADIKE POVRTNIN
- VSE ZA VAŠO KLET
- ENOLOGIJO
IN KMETIJSTVO
- SEMENA
- SADIKE IN CVETJE
- VELIKA IZBIRA
UMETNIH IN
ORGANSKIH GNOJIL

Možnost financiranja večjih nakupov
TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA
Industrijska cona - TRST, Ul. Travnik, 10
Tel. 040/8990110 agraria
040/8990100 rezervni deli

SLOVENIJA - ITALIJA - Uradni obisk Romana Prodija v Sloveniji na povabilo Janeza Janše

Izmenjava stališč in utrditev sodelovanja med državama

Uradni del v ponedeljek - Jutri Prodi in Janša v Kobaridu - Slovenski premier bo sprejel tudi SKGZ IN SSO

ROMANO PRODI

JANEZ JANŠA

LJUBLJANA - Danes zvečer bo v Slovenijo na uradni obisk prispel italijanski premier Romano Prodi, ki bo Slovenijo obiskal že drugič letos. Uradni del pogovorov z gostiteljem, premierom Janezom Janšo, bo v ponedeljek. Obisk je namenjen izmenjavi pogledov in stališč o možnostih poglobitve dvostranskega in večstranskega sodelovanja. Slovenska stran bo Prodija tudi seznanila s pripravami na slovensko predsedovanje EU.

Prodija bo ob Janši predvidoma sprejel še predsednik državnega zbora France Cukjati, medtem ko je predsednik države Janez Drnovšek, kot so potrdili v njegovem uradu, srečanje s Prodijem odpovedal. Prodi bi se sicer moral po prvotnih napovedih danes udeležiti tradicionalne diplomatske regate v Izoli, a je udeležbo odpovedal, ker se bo v Modeni udeležil pogreba tenorista Luciana Pavarottija. Jutri si bo Prodi skupaj z Janšo ogledal prizorišča soške fronte in obiskal muzej 1. svetovne vojne v Kobaridu in italijansko kositnico.

Italijanski ministrski predsednik Prodi je Slovenijo obiskal že pred slabimi devetimi meseci; 15. januarja se je namreč v Ljubljani na kratko udeležil slovesnosti ob slovenskem prevzemu evra. Tedaj je poudaril, da je vstop Slovenije v območje evra pomemben za celotno EU, tudi, ker bo

to okrepilo gospodarsko sodelovanje med državama.

Italija je drugi najpomembnejši zunanjetrgovinski partner Slovenije. Vrednost menjave je lani znašala 5,6 milijarde evrov, vendar se obe strani strinjata, da bi bila lahko še večja. V Janševem kabinetu napovedujejo, da sklenitve sporazumov tokrat niso predvidene, ampak da se bosta premiera posvetila predvsem "poglobljanju dvostranskega in večstranskega sodelovanja". K temu bo pripomogel tudi padec schengenske meje med Slovenijo in Italijo, napovedan za december.

Srečanje obeh premierjev bo namenjeno tudi pogovoru o položaju manjšin v obeh državah. Romano Prodi se bo jutri sestel s predstavniki Italijanske unije, Janez Janša pa se bo s položajem slovenske manjšine v Italiji seznanil v nedeljo v Kobaridu, kjer se bo srečal s predstavniki krovnih organizacij slovenske manjšine v Italiji.

Nekaj nesoglasij med državama sicer ostaja glede reševanja optantskega vprašanja, za katerega Slovenija trdi, da je zaključeno, ko je v skladu z načelom "pacta sunt servanda" leta 2002 na fiduciarni račun vplačala celotno odškodnino za zapuščeno imetje italijanskih optantov v Sloveniji. Italija pa na drugi strani še vedno razmišlja, da bi bilo potrebno vprašanje urediti kako drugače.

POGOVOR - Miloš Budin o pomenu srečanja

»Posebna pozornost krepitvi sodelovanja na vseh področjih«

RIM - V uradni italijanski delegaciji, ki bo jutri in v ponedeljek na obisku v Sloveniji, bo tudi podtajnik za zunanjo trgovino Miloš Budin. Ker je gospodarsko sodelovanje redno na dnevnem redu vseh dvostranskih pogovorov, je nekaj povsem normalnega, da je Budin glede na mesto, ki ga ima v vladi, stalen član takih delegacij. Tako bo tudi tokrat, dodaten pomen pa ima njegova prisotnost zato, ker je Budin predstavnik slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Pred Prodijevim odhodom v Slovenijo smo se z njim na kratko pogovorili o pomenu in vsebini obiska.

Med Italijo in Slovenijo so v zadnjem času stiki vse pogostejši. Kje so razlogi za to?

Sedanja vlada je na oblasti nekaj več kot leto dni, v tem času pa je prišlo do nekaterih važnih obiskov italijanskih predstavnikov v Sloveniji in slovenskih v Rimu. Naj omenim samo obisk zunanjega ministra Massima D'Alame v Ljubljani in njegovega slovenskega kolega Dimitrija Rupla v Rimu. Bili so tudi drugi obiski, ki pričajo o precejšnji oziroma ustrezni obojestranski pozornosti, ki mora biti nekaj normalnega med sosedama. Vedeti moramo tudi, kakšno zgodovino imata obe državi za seboj in tudi kakšna prihodnost ju čaka. Zato pogosti stiki niso in ne morejo biti nič čudnega.

MILOŠ BUDIN

Do Prodijevega obiska prihaja nekaj mesecev pred slovenskim predsedovanjem Evropski uniji. Na kakšen način bi lahko Italija pri tem pomagala Sloveniji?

Ker se bliža slovensko predsedovanje EU, je Prodijev obisk še pomembnejši. Za Slovenijo bo predsedovanje z organizacijskega vidika izredno zahtevno in prav je, da ji Italija kot sosedu pri tem po svojih močeh pomaga. Uspešno predsedovanje ni samo v interesu Slovenije, temveč tudi Italije in Evropske unije kot celote. Med slovenskim predsedstvom bo ena od tem tudi pospeševanje evropskega integracijskega procesa na Zahodnem Balkanu. Tako Slovenija kot Italija sta poklicani, da v imenu EU konkretno prispevata k temu procesu. Evropska integracija Zahodnega Balkana je navsezadnje tudi ključ za rešitev še odprtih vprašanj na tem območju in še po-

sebej za rešitev kosovskega vprašanja.

O čem bo govor na uradnih pogovorih med premierjema Prodiem in Janšo?

Seveda bosta predsednika vlad govorila o glavnih mednarodnih vprašanjih, ki zadevajo Evropsko unijo. Velika pozornost pa bo namenjena dvostranskim vprašanjem, pri katerih se bo skušalo okrepiti sodelovanje na najrazličnejših področjih, ki gredo od sodelovanja v severno-jadranskem prostoru, povezovanja pristanišč, gradnje infrastruktur vključno s 5. koridorjem do sodelovanja na kulturnem in političnem področju.

Se bosta predsednika vlad dotaknila tudi vprašanja slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Sloveniji?

Ta vprašanja so stalnica dvostranskih srečanj med predstavniki Italije in Slovenije. Predsednik Prodi se bo pred ponedeljkovimi uradnimi pogovori s slovenskim kolegom Janezom Janšo v nedeljo v Ljubljani sestel s predstavniki Italijanske unije, ki mu bodo predstavili položaj Italijanov v Sloveniji. Kar pa zadeva slovensko manjšino v Italiji, pa lahko povem, da bi moral predsednik Napolitano v naslednjih dneh podpisati dekret s seznamom občin, v katerih se bo izvajal zaščitni zakon št. 38. Po vsej verjetnosti bo na srečanju obeh premierjev govor tudi o tem vprašanju. (rg)

SEPTEMBER ... POGODU VSEM

JUTRI ODPRTO

od 9.30 do 20.00 ure

DANES ODPRTO

od 9.00 do 21.00 ure

SANGRIA PARTY

Degustacija za vse naše stranke* od 15.00 ure dalje

JUTRI ODPRTO

od 9.30 do 20.00 ure

IGRAJ in USTVARI

...tvoja domišljija dobiva obliko s KORUZNIM TESTOM* od 15.00 ure dalje

DO JUTRI ZABAVAJTE SE BREZPLAČNO V NAPIHLJIVIH OTROŠKIH IGRALIH

DOBIMO SE V

od PONEDELJKA, 10. septembra

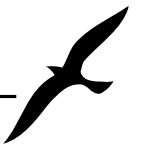
NEPREKINJEN URNIK: Ponedeljek 14.30 - 20.30 - od torka do sobote 9.00 - 20.30 - Nedelja 9.30 - 20.00

IPERMERCATO CON 40 NEGOZI

MONFALCONE/TRŽIČ kraj San Polo, ul. Pocar

* Do izčrpanja zalog

SEŽANA - Okrogla miza ob 60. obletnici odhoda angloameriških vojaških sil in ukinitve ZVU

Mejo med Italijo in bivšo Jugoslavijo vzpostavili šele tri desetletja po vojni

»Ura zgodovine« privabila veliko ljudi, tudi mladih - Zavezniška uprava Slovincem ostala marsikaj dolžna

SEŽANA - Ob praznovanjih 60-letnice priključitve Primorske k matični domovini so se v Sežani odločili za svoj prispevek. Izbrali so z omenjenim povezan dogodek, in sicer odhod angloameriških vojaških sil iz svojega kraja oziroma Krasa in ukinitve Zavezniške vojaške uprave (-ZVU) v coni A Julijske krajine. To se je zgodilo 15. septembra 1947, ko je pričela veljati Pariška mirovna pogodba, podpisana v francoski prestolnici 10. februarja istega leta. Kot uvod v niz prireditev so v četrtek pripravili okroglo mizo z naslovom »Ura zgodovine«, v kateri so priznani primorski zgodovinarji zbranim pojasnili okoliščine, ki so privedle do vzpostavitve ZVU in dogodke, povezane s zarisovanjem meje med Italijo in takratno Jugoslavijo. Zanimiva tema je pritegnila veliko poslušalcev, ki so napolnili veliko sejno sobo občine.

V uvodnem prispevku je znanstveni svetnik ZRC SAZU dr. Branko Marušič pojasnil, da segajo težnje Italijanov po delu slovenskega ozemlja že v 19. stoletje. Že takrat so po besedah Marušiča za to območje uporabili ime Julijska krajina, ta prizadevanja pa je 26. aprila 1915 »uzakonił Londonski pakt in udejanjila leta 1920 vzpostavljena rapalska meja. Dr. Gorazd Bajc z Univerze na Primorskem je prikazal, kako se je primorska meja skozi čas večkrat premikala. Temu je po njegovem botrovalo predvsem dejstvo, da ima območje specifično geografsko lego, zaradi katere je imelo v zgodovini pomembno stateško vlogo. Bajc je opozoril na mejo med Italijo in Habsburško monarhijo (1866 - 1918), še omenjeno rapalsko mejo, na razmejitve od 8. 9. 1943 do 1. 5. 1945, ko je območje pod imenom Jadransko Primorje sodilo pod nemško upravo, in povojno vzpostavitev Julijske krajine, razdeljeno na cono A in B. »Sežana je takrat sodila v cono A.« V nadaljevanju je izpostavil še pariško mirovno pogodbo, ki je vzpostavila Svobodno tržaško ozemlje (STO), ki se je s conama A in B raztezalo od Devina do Novigrada. »Sežana v teh razmerah ostane v Jugoslaviji oziroma Sloveniji.« S tem pa zapletov z mejo še ni bilo konec, saj se Italijani niso hoteli sprijazniti z razmerami. Zato sta se strani 5. 10. 1954 v Londonu dogovorili, da cona A STO ostane v Italiji, cona B pa v Jugoslaviji. Dogovor pa, kot smo slišali, ni bil mednarodnopravno veljaven dokument, zato sta Italija in takratna Jugoslavija leta 1975 podpisali Osimski sporazum in tako po treh desetletjih razrešili problem meje. Vsaj na papirju.

O delovanju in organiziranosti ZVU je govoril novogoriški zgodovinar dr. Cvetko Vidmar. »Ker je bila od 2. 5. do 12. 6. 1945 v coni A jugoslovanska vojaška uprava, Angloameričani ob prihodu niso prišli v prazen prostor. Že 11. avgusta so s splošnim ukazom uveljavili italijanske ureditve in narodne odbore kljub protestom jugoslovanskih oblasti postavili izven zakona. Proti koncu leta so v slovenskih občinah uvedli komisarsko upravo, v italijanskih pa so dobili svoje župane in občinske svete. V njih Slovinci in italijanski komunisti ni bilo.« Sicer pa je ZVU skrbela za javni red in mir, oskrbo prebivalstva s hrano in zdravili, obnovo prometnic, mostov, pristanišč, porušeni hiš, za brezposelne. »Kljub temu pa je Slovincem ostala marsikaj dolžna.«

Na »Uri zgodovine« sta zgodovinki Olga Abram iz Štanjela in Lucija Prihavec iz Divače predstavili ugotovitve iz svojih diplomskih nalog, v katerih sta se ukvarjali z življenjem pod ZVU v Štanjelu in Kobdilu in sistemom šolanja v tistem času.

V zadnjem prispevku pa je tržaški zgodovinar, profesor dr. Jože

»Ura zgodovine« je dodobra napolnila veliko sejno dvorano sežanske občine

BOJAN KAVČIČ

Pirjevec, pojasnil dogajanje po letu 1947. Izpostavil je na interese dveh svetovnih sistemov (kapitalističnega in komunističnega), ki so se kresali ob vzpostavljanju meje na obravnavanem območju. Informburo leta 1948, ki je po njegovem takratni Jugoslaviji v odnosu do zahodnih zaveznikov prinesel drugačen položaj, in na razmišljanja o tretji svetovni vojni. Opisal je veliko politično krizo v Rimu in grožnjo, ki je tej sledila na meji avgusta 1953, ter vrsto dogodkov na mednarodni ravni. Za konec pa je opozoril še na odločitve rimske vlade v zadnjih dveh letih; na 10. februar, ki je postal »Dan spomina«, na besede italijanskega predsednika o slovenskem imperializmu in na odluk notranjega ministrstva, ki omogoča poimenovanje krajev do nekdanje rapalske meje v italijanščini.

Irena Cunja

SLOVENIJA - Predsedniške volitve

Kandidaturo vložila tudi Pečaričeva in Gaspari

LJUBLJANA - Predsedniška kandidatka Elena Pečarič je včeraj na državni volilni komisiji vložila uradno kandidaturu s podporo neparlamentarne stranke Akacije in treh poslancev. Uradno kandidaturu je včeraj vložil tudi nekdanji guverner Banke Slovenije Mitja Gaspari.

Pečaričeva je ob vložitvi povedala, da je do sobote zbrala tudi 1624 podpisov, ki pa jih še vedno prejema. Izpostavila je problem hrambe neveljanih podpisov ter povedala, da je prejela ponudbe za prodajo podpisov, ki jih je zavrnila. Kot je pojasnila, jo podpira nepar-

lamentarna stranka Akacije, katere predsednik in koprski občinski svetnik Marko Breclj je včeraj tudi spremljal. Kandidaturo je Pečaričeva vložila tudi s podporo treh poslancev. Podprli so jo nepovezana poslanka Majda Širca, samostojni poslanec Slavko Gaber ter poslanec italijanske narodne skupnosti Roberto Battelli. Kot je pojasnila, so to bili le trije pozitivni odgovori na elektronsko sporočilo, ki ga je sicer poslala vsem poslancem. Pečaričeva svojo kampanjo označuje kot uspešno. "Sedaj gre za res" je pojasnila in svojim protikandidatom sporočila "paz'te se me". Pojasnila je še, da bo od sedaj vse moči namenila pripravam na soočenju.

Predlagatelj kandidature Mitje Gaspari, ki jo podpira LDS, pa je skupina volivcev s prvopodpisanim nekdanjim rektorjem ljubljanske univerze Jožetom Mencingerjem. Gaspari bo podpise zbiral do zaključka zbiranja podpisov, 26. septembra, je povedala Gasparijeva tiskovna predstavnik Lara Ham. S številom zbranih podpisov pa v štabu ne želijo "operirati". Gaspari vse od začetka zbiranja podpisov javnosti ni želel razkriti, koliko podpisov je do sedaj že zbral. Za to se je odločil, ker to "ni tek na 100 metrov".

Do sedaj sta uradno že vložila kandidaturu neodvisni kandidat in poslanec v Evropskem parlamentu Lojze Peterle, ki ga podpirajo vse tri pomladne stranke SDS, NSi in SLS, in Zmago Jelinčič (-SNS), ki kandidira s podporo petih poslancev SNS. Obe kandidaturi je v četrtek tudi že potrdila Državna volilna komisija.

Napovedani neodvisni kandidat in nekdanji veleposlanik Slovenije v Združenih narodih Danilo Türk, ki ga podpira SD, pa je 22. avgusta sporočil, da je zbral potrebnih 5000 podpisov za vložitev kandidature in da bo podpise zbiral še naprej. Türk naj bi kandidaturu na Državno volilno komisijo vložil v ponedeljek, je povedal Türkovi tiskovni predstavnik Sebastjan Jeretič. (STA)

Piranski policisti prišli nasilneža

KOPER - Policisti policijske postaje Piran so v času poletne sezone v in pred diskoteko Tivoli v Portorožu obravnavali več kaznivih dejanj, v katerih so storilci fizično obračunavali z gosti diskoteke. Policisti so po preiskavi osumili 31 in 29 let stara varnostnika iz Ljubljane in ju v četrtek v enem izmed ljubljanskih lokalov aretirali. Koprski preiskovalni sodnik pa je janju že odredil pripor. V omenjenih obračunavanjih so žrtve utrpeli tudi zelo hude telesne poškodbe. V enem primeru sta osumljenca 21. julija okoli druge ure zjutraj neposredno pred vhodom v diskoteko Tivoli tako pretepla oškodovanca, da je nezavesten obležal na kraju pretepa. Žrtev je bila v življenjski nevarnosti, vendar so ji zdravniki Splošne bolnišnice Izola rešili življenje. Po storjenih kaznivih dejanjih sta storilca pobegnila oziroma se skrila med množico obiskovalcev.

Aretirali bivšega hrvaškega diplomata zaradi skrivanja otrok

ZAGREB - Hrvaška policija je v četrtek v Petrinji aretirala nekdanjega hrvaškega veleposlanika v Belgiji, Ljubomira Čučića, ki je skril svoji dve mladoletni hčerki, ker ju ne želi vrniti njuni materi in svoji bivši ženi, sicer francoski državljanki. Policisti so preiskali tudi stanovanje v Petrinji, v katerem je Čučić bival, ter se pogovarjali z njegovimi sorodniki in prijatelji, ampak hčerki, ki imata pet oziroma sedem let, še niso našli.

Čučićeva odvetnica in partnerka Nataša Pifar Mihelič je za hrvaške medije povedala, da Čučić otroka ni ugrabil otroka, ampak "ju ščiti pred nezakonito vrnitvijo v Francijo". Dodala, da je Čučić trdi, da sta otroka preskrbljena in zadovoljna. Nazadnje se je s hčerkami pojavil v javnosti v začetku septembra, ko je na novinarski konferenci agresivno razlagal, zakaj zadržuje otroka.

TRBIŽ - Tihotapstvo

Odkrili cigarete

V terenskem vozilu in počitniški prikolici jih je prevažal Poljak

TRBIŽ - S terenskim vozilom je za sabo vlekel neobičajno veliko prikolico, skoraj pravo počitniško hišo, v njej sta bili ženski in otroka. Finančni stražniki so postali pozorni in ko so opazili, da je šofer terenca nekoliko nervozen, so se odločili za temeljitejši pregled. Niso se ušeli: na koncu so našli kar 2262 škatel, v katerih je bilo po 10 zavojčkov cigaret, v skupni teži preko 450 kilogramov. Šoferja, poljskega državljana, so aretirali, vozila in cigarete pa zaplenili.

Terensko vozilo so finančni stražniki ustavili na avtocestni cestninski postaji v Ukvah, pripotovalo je iz Avstrije. Prevoz takšne količine cigaret je zelo tvegan. Čeprav so bile zelo skrbno skrite, so bile dejansko vsepovsod in čim so agenti »zavohali«, da je nekaj narobe, so vozilo začeli pregledovati in posel je za poljskega državljana splaval po vodi. Najprej so pogledali pod postelje, v dvojnem dnu je bilo vse polno zavojčkov cigaret znamk »marlboro« ter »-

L&M«. Podobna dvojna dna so bila tudi v omarah, v drugih manjših prostorih ter celo v predstavlki za hladilnik.

Ko so predestali počitniško hišico, so se lotili terenskega vozila in v dvojnem dnu pod zadnjimi sedeži našli še na stotine zavojčkov. Kot smo dejali, so šoferja aretirali ter o dogodku seznanili državno tajništvo iz Tolmeča.

Najnovejšo odkritje naj bi po mnenju finančnih stražnikov dokazovalo, da so vzhodnoevropske kriminalne organizacije vse bolj aktivne na področju trgovine s cigaretami. Obenem pa naj bi pričalo, da so pristojne oblasti povzle ustrezne ukrepe, saj so v prvih osmih mesecih letos že presegli količino, ki so jo zasegli vsem letošnjem letu. V tem okviru velja spomniti na nedavno zaplenbo pri Fernetičih, kjer so bile cigarete skrite kar v vmesnem prostoru stroja za mešanje jogurta. Za volanom tovornjaka je bil prav tako poljski šofer, cigaret pa je bilo več kot 250 kilogramov.

POLITIKA - Včeraj vrh Unije pri ministrskem predsedniku Romanu Prodiu

Finančni zakon za leto 2008 bo večina izdelala kolegialno

Finančni maneuver naj bi znašal 12 do 14 milkijard evrov - Znižanje davka ICI mogoče že kmalu

RIM - Finančni zakon za leto 2008 bo kar se da pregleden, usmerjen bo v razvoj in ne bo predvideval novih davčnih obremenitev, vladna večina pa ga bo izdelala kolegialno. Tako je sklenil vrh, ki se je zbral včeraj popoldne na pobudo ministrskega predsednika Romana Prodi in ki so se ga udeležili še ministra za gospodarstvo Tommaso Padoa Schioppa in za uresničevanje programa Giulio Santagata, podtajnik pri predsedstvu vlade Enrico Letta ter voditelji strank Unije.

Kaže, da bo finančni maneuver znašal od 12 do 14 milijard evrov, se pravi znatno manj od 21 milijard, ki jih je napovedoval dokument o finančno-gospodarskem načrtovanju (DPEF). To znižanje je treba pripisati dobremu finančnemu prilivu, ki je za 4 milijarde evrov presegel predvidevanja v DPEF, pa tudi široko občuteni potrebi po znižanju davčnega pritiska. Glede tega vlada celo razmišlja o možnosti, da bi znižala občinski davek na nepremičnine ICI še pred obravnavo finančnega zakona.

Na včerajšnjem vrhu so se dogovorili o koledarju, po katerem naj bi oblikovali finančni zakon. Tako bodo prihodnji podeljek posamezni ministri izročili svoje predloge gospodarskemu ministru. O zadevi bo potem razpravljaj ministrski svet na svoji prihodnji seji itd.

Levi del vladne koalicije je napovedal skupen dokument. Oglašil pa se je tudi predsednik industrijcev Luca Cordero di Montezemolo in zahteval, naj vlada zniža davčni pritisk na podjetja. Predstavniki opozicije pa so izrazili dvom, ali bo vladna večina sposobna odobriti finančni zakon, ko pa je tako razdvojena.

Predsednik vlade
Romano Prodi se
pogovarja z
voditeljem LD
Pierom Fassinom

MODENA - Danes popoldne pogreb v velikem slogu

Zadnji pozdrav Pavarottiju

Od priljubljenega tenorista se je poslovilo že 12 tisoč ljudi, med temi tudi predsednik Giorgio Napolitano

Množica se podpisuje v žalno knjigo ob Pavarottijevem portretu

ANSA

MODENA - Danes ob 15. uri bo v Modeni pogreb slovitega italijanskega tenorista Luciana Pavarottija. Od četrtka zvečer »Big Luciano«, pravi simbol Italije in najbolj znan svetovni operni pevec, leži na parah v katedrali svojega rojstnega mesta. Tam ga je do sinoči pozdravilo nad 12 tisoč ljudi, med katerimi je bil tudi predsednik republike Giorgio Napolitano. Pavarotti je oblečen v oblačila, s katerimi je zaslovel na odrih vseh celin: črn smoking z belim metuljčkom, v roki pa poleg rožnega venca drži velik šal iz bele svile. Njegovo družino je med prvimi obiskal župan Modene Giorgio Pighi, ki je že naznanil, da bodo po Pavarottiju pomenovali mestno gledališče. Medtem se vrstijo sporočila, ki jih v Modeno pošiljajo znane svetovne osebnosti. Bivši generalni sekretar OZN Kofi Annan je v pismu izjavil, da je bil Pavarotti »človek, ki je bil kljub svoji genialnosti in slavi vedno občutljiv za potrebe ostalih«. Na pogrebu, ki ga bo v živo predvajala TV RAI1, bodo peli Andrea Bocelli, sopranistka Raina Kabaivanska in domači zbor Gioacchina Rossinija, s katerim je Pavarotti začel svojo umetniško pot.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

V središču pozornosti Luciano Pavarotti, Valentino Garavani, Valentino Rossi in Carlo Alberto Dalla Chiesa

Štiri italijanske osebnosti so te dni pritegnile posebno pozornost tujih medijev, in sicer tenorist Luciano Pavarotti, modni ustvarjalec Valentino Garavani, dirkač Valentino Rossi in general Carlo Alberto Dalla Chiesa. Prva dva izražata to, zaradi česar je podoba Italije uspešna na mednarodni ravni - operna glasba in lepa oblačila, v bistvu italijanski vrhunski estetski okus - tretji je pritegnil pozornost zaradi visoke uvrstitve na lestvici najbolj priljubljenega nacionalnega športa - davčne utaje namreč - obletnica smrti zadnjega pa je razlog za pesimistično oceno glede uspešnosti boja proti mafiji.

»Kdo te bo lahko nadomestil?«, se ob Pavarottijevi smrti sprašuje londonski The Times, ki piše, da je tenorist bil dosti več kot samo glas: »Z razliko od tekmecev Dominga in Carrerasa je Pavarotti predstavljal točno to, kar javnost pričakuje od opernega pevca: bil je utelešenje opernega arhetipa.« Nemški Die Welt pa meni, da se Pavarottija lahko primerja samo z mitičnim Enricom Carusom zaradi pokojnikovega »medeno obarvanega glasu z mehikimi kovinskimi prizvoki«. Zvezdnik italijanskega »bel canto« je premogel glas, ki je

bil »preprosto dar narave«. The New York Times pa ugotavlja, da je »Pavarottijev odmevni in neomadeževani glas postavil nov standard za operne pevce, podobno kot pred njim Caruso.« »Pavarotti je bil osebnost ne samo kot operni pevec, ampak tudi zaradi svojih nastopov na strani znanih pop zvezdnikov,« piše NYT. Francoski Le Figaro meni, da v opernem svetu sicer nastopajo številni dobri tenoristi, Pavarotti pa je bil nekaj posebnega: »Bil je eden najlepših glasov v vsej zgodovini opere.« Madridski El Pais pa se klanja »najpopularnejšemu tenoristu druge polovice 20. stoletja«.

»Valentino se poslavlja,« poroča The Times glede modnega ustvarjalca, čigar »rdeče obleke so krasile najlepše ženske na svetu, od kar sta jih v 60ih letih nosili Audrey Hepburne Jacqueline Kennedy.« V ženski rubriki pa ugledni britanski dnevnik ocenjuje, da Valentino »ni bil izredno inovativen v svetu mode, ampak je dosledno ustvarjal lepe in fascinantne obleke, ki so zato izven časa. Štiri desetletja je bil moderen, ne da bi podlegel občasnim modnim muham.« Financial Times pa piše, da je »Valentino sestopil z odra modnih revij, zatem pa pogloblja predvsem vprašanje nasled-

stva Valentinovega imperija, v katerega spadajo poleg same modne hiše tudi Hugo Boss, M. Missoni in Marlboro Classic. Finančni dnevnik napoveduje možni interesni konflikt s finančno družbo Permiero, ki je pred tremi meseci odkupila italijansko modno hišo, kar bi lahko bil resnični razlog za Valentinoov odstop.

Pod naslovom »Propadli angel« francoski Libération piše, da je »Valentino Rossi izgubil svoj angelski sij, ki ga je označeval zadnje desetletje, ko je žel vrsto svetovnih zmag na motornih dirkalnikih. Prijavili so ga zaradi davčne utaje 60 milijonov evrov.« Na zadnjem prvenstvu, ki je bilo prav nedaleč od rojstnega kraja v Romagniji, je bilo čuti, da ozračje med navijači ni bilo več tako, kot je bilo, preden je izbruhnil škandal zaradi utaje milijonskih prihodkov. Sam predsednik kluba Rossijevih fanov je povedal, da »se je po davčni aferi nenadoma vse spremenilo«, ozračje okrog Valentina je kot zaledenelo, piše francoski dnevnik. Sedemkratni svetovni prvak je tako padel s prestola, nacionalna ikona, ki je v Italiji poznana vsaj kot papež, ne zmaguje več na dirkah,

PODNEBJE Italija se segreva hitreje

RIM - Italija se segreva hitreje od ostalega planeta. V zadnjih 100 letih se je povprečna temperatura na Apeninskem polotoku zvišala za 1 stopinjo Celzija, medtem ko se je drugod po svetu za 0,74 stopinje. Tako ugotavlja študija, ki jo je izvedel Vsedržavni svet za raziskave (CNR) pred skorajšnjo nacionalno konferenco o podnebj, ki se bo odvijala od 12. do 13. septembra v Rimu.

Po oceni raziskovalcev naj bi ta pojav imel dva temeljna vzroka: zvišanje povprečne temperature Sredozemskega morja in razširitev urbanih površin. Študija nadalje ugotavlja, da so se padavine v zadnjih 50-60 letih znatno zmanjšale, in sicer v severni Italiji 8- do 9-odstotno, v južni pa 12- do 13-odstotno. Poleg tega so padavine postale bolj intenzivne, kar pomeni, da so pogostejši tako nalivi kot suše.

Evropska centralna banka

7. septembra 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	
	7.09	6.09
ameriški dolar	1,3696	1,3669
japonski jen	157,79	157,32
kitajski juan	10,3261	10,3042
ruski rubel	35,1120	35,0700
danska krona	7,4467	7,4472
britanski funt	0,67730	0,67730
švedska krona	9,3260	9,3450
norveška krona	7,9085	7,9075
češka krona	27,631	27,608
švicarski frank	1,6437	1,6427
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	254,47	255,59
poljski zlot	3,8081	3,8200
kanadski dolar	1,4398	1,4433
avstralski dolar	1,6564	1,6571
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3032	3,3235
slovaška krona	33,726	33,765
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6984	0,6991
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	88,02	88,42
turška lira	1,7697	1,7820
hrvaška kuna	7,3209	7,3225

Zadružna Kraška banka

7. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3878	1,3593
britanski funt	0,6864	0,6706
švicarski frank	1,6680	1,6273
japonski jen	161,6937	153,8062
švedska krona	9,5688	9,1111
avstralski dolar	1,6968	1,6252
kanadski dolar	1,4710	1,4150
danska krona	7,5930	7,3069
norveška krona	8,1077	7,7122
madžarski florint	261,9797	249,2002
češka krona	28,29820	26,91780
slovaška krona	34,6091	32,9208
hrvaška kuna	7,50556	7,13943

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

7. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3879	1,3537
britanski funt	0,6870	0,6700
danska krona	7,559	7,373
kanadski dolar	1,4609	1,4249
japonski jen	159,75	155,82
švicarski frank	1,6682	1,6271
norveška krona	8,020	7,822
švedska krona	9,480	9,247
avstralski dolar	1,6781	1,6368
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

7. septembra 2007

Indeks MIB 30: -2,27		
delnica	cena €	var. %
ALITALIA	0,817	-0,24
ALLEANZA	9,22	-0,65
ATLANTIA	23,62	-1,13
BANCA ITALESE	15,95	-5,14
BANCO POPOLARE	16,83	-4,75
BPMS	4,485	-1,75
BPM	9,98	-4,95
CAPITALIA	6,42	-5,52
ENEL	7,43	+1,09
ENI	24,81	-0,12
FIAT	19,09	-2,29
FINMECCANICA	20,56	-2,61
GENERALI	29,29	-1,51
IFIL	6,96	-2,93
INTESA	5,21	-3,25
LOTTOMATICA	25,39	-2,31
LUXOTTICA	25,1	-0,95
MEDIASET	7,58	-1,11
MEDIOBANCA	15,04	-2,91
MEDIOLANUM	5,125	-2,84
PARMALAT	2,575	-1,27
PIRELLI	0,811	-0,37
SAIPEM	26,88	-0,22
SNAM	4,2925	-0,75
STMICROELEC	12,6	-1,64
TELECOM ITA	2,035	-0,97
TENARIS	16,46	-1,91
TERNA	2,5125	-1,47
UBI BANCA	18,11	-2,11
UNICREDITO	5,755	-5,35

Podružnica Trst

Ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Sergij Premru

KRANJ - Včeraj spominska svečanost v Prešernovem gaju

Bazoviški junaki pogumno stopili na pravo stran zgodovine

Aleksij Križman: »Brez upora Slovenci danes ne bi živeli v lastni svobodni državi«

Nekatera tolmačenja, da so bili bazoviški junaki teroristi, in sploh teze, ki spravljajo pod vprašaj vlogo NOB in partizanov, so naravnost nesprejemljive. Bidovec, Marušič, Miloš in Valenčič so bili in bodo rodoljubi in vsi vemo, da Slovenci brez upora in brez borbe danes ne bi živeli v svobodni lastni državi. Če pa istovetimo osebo, ki ljubi, ohranja in brani svoj jezik in narodnost s tistim, ki sežiga knjige, ubija, muči psihično in fizično ljudi ter proslavlja uničevanje različnosti, potem nas niso grozote preteklega stoletja ničesar naučile.

Odločno nasprotovanje vsakemu pretvarjanju zgodovine je zaznamovalo glavni govor na spominski svečanosti v Prešernovem gaju v Kranju, kjer so včeraj popoldne obeležili 77. obletnico ustrelitve bazoviških junakov. Osrednjo misel je letos podal župan Občine Repentabor Aleksij Križman, ki je govoril pred prvim antifašističnim spomenikom v Evropi ob straži zamejskih tržaških tabornikov Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice ter Rodu stražnih ognjev iz Kranja, medtem ko je proslavo kot vselej priredila Mestna občina Kranj. Spominsko svečanost je uvedel Pihalni orkester Mestne občine Kranj, program pa so z njim oblikovali pevski zbor Društva slovenskih lovcev v FJK Doberdob, Obrtniški moški pevski zbor dr. Janeza Bleiweisa iz Kranja in dijakinja Gimnazije Kranj, ki sta recitali pesmi Strečka Kosovela.

Uvodnemu nastopu pihalnega orkestra je sledilo polaganje cvetja in vencev, ki so jih prinesle delegacije z obeh strani meje. Vence so prispevali Mestna občina Kranj, Odbor za proslavo bazoviških junakov pri Narodni in študijski knjižnici v

Med svečanostjo pred spomenikom v Prešernovem gaju v Kranju

(ARHIVSKI POSNETEK)

Trstu, Slovenska kulturno gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij, stranka Slovenske skupnosti, Društvo Tigr Primorske in Združenje borcev NOB kranjskega območja. Ob plapolanju slovenskih zastav ter zastav borčevskih organizacij iz Kranja in okolice ter prapora Društva za negovanje rodoljubnih

tradicij organizacije Tigr Primorske iz Kopra je nato udeležence pozdravil podžupan Mestne občine Kranj Igor Velov. Pozdravil je delegacije in dejal, da je ponosen na piramidni spomenik, simbol vklejenega naroda in opomin, da je treba biti spoštljivi do drugih narodnosti in etničnih skupin ter strpni do drugače misle-

čih. Spomin na bazoviške junake ni le dolžnost, temveč potrditev duha demokracije, svobode in antifašizma, je nato povedal Križman. Vsi vemo, je poudaril, da so bili na pravi strani zgodovine in gotovo so tudi oni pripomogli, da so Slovenci danes narod, ki živi v lastni državi in z visokim ugledom v svetu. (A.G.)

BAZOVICA - Predsinočnjim maša zadušnica za junake v vaški cerkvi

Damijan Terpin: Narodno zavest je treba bolj gojiti in pripadnost izpričevati

Gojenje slovenstva in njegovo izpričevanje v javnosti v slovenski narodnostni skupnosti v Italiji nekoliko peša. Morda se je manjšina malo polenila in ji je zmanjkalo nekaj borbenosti. Prav je vsekakor, da se našo narodno zavest bolj goji.

To je naglasil deželni tajnik stranke Slovenske skupnosti Damijan Terpin med svojim nagovor takoj po maši zadušnici, ki je bila v četrtek zvečer v župni cerkvi v Bazovici v spomin na bazoviške junake. Maša je bila na dan, ko so pred 77 leti na takratnem bazovskem strelišču usmrtili Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča. Še prej je bila popoldne spominska svečanost pri spomeniku štirim junakom na pokopališču pri Sv. Ani, kjer je ob častni straži tabornikov in tabornic Rodu Modrega vala iz Trsta in Gorice imela glavni govor kulturalna delavka Luana Grilanc, dopoldne pa so v prostorih Narodnega doma predstavili knjigo Savina zgodba.

V cerkvi v Bazovici je župnik Žarko Škerlj daroval mašo zadušnico, ki jo je s petjem obogatil domači Mešani pevski zbor Lipa. Takoj po maši je navzoče nagovoril Terpin, ki je svoj poseg osredotočil na vprašanje narodne zavesti v manjšini. To vprašanje je za slovensko narodnostno skupnost v Italiji ključno, je dejal. Bazoviški junaki so žrtvovali svoje ži-

Maša zadušnica za bazoviške junake v bazovski cerkvi je že vrsto let sestavni del septembrskih slovesnosti

KROMA

vljenje za slovenski narod in za slovensko besedo, ki jih je hotel fašizem iztrebiti. Ko obhajamo spomin nanje, se moramo danes vprašati, ali je pravzaprav njihov ideal, za katerega so dali življenje, za nas še aktualen. Vprašati se mora-

mo, ali smo Slovenci v Italiji še sposobni gojiti slovenstvo in mu pomagati, da živi, in sploh svojo narodno zavest tudi navzven izpričevati. Kar mogoče manjka, pravi deželni tajnik Ssk, je nekoliko borbenosti. Slovenci v Italiji so se

po njegovem mnenju nekoliko polenili. Proslave, kot je Bazovica 2007, so torej potrebne, je poudaril Terpin. Vsaj enkrat v letu se lahko namreč tako spomnimo, da je potrebno narodno zavest gojiti in slovenstvo izpričevati. (ag)

DREVI Koncert TPPZ in taborni ogelj RMV

Po četrtkovi spominski svečanosti na pokopališču pri Sv. Ani in včerajšnji proslavi v Prešernovem gaju v Kranju se bo Bazovica 2007 nadaljevala drevi v Bazovici. Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič bo nastopil ob 20. uri na vrtu Gospodarske zadruge, medtem ko bodo taborniki in tabornice Rodu Modrega vala iz Trsta in Gorice ob 21. uri pripravili taborni ogenj pri spomeniku štirim junakom na bazovski gmajni.

Vrhunec bo niz prireditev Bazovica 2007 dosegel jutri z osrednjo svečanostjo pri spomeniku, medtem ko bo ob 10. uri start tradicionalnega planinskega pohoda, ki ga prireja Športno združenje Sloga. Po prihodu pohodnikov se bo proslava začela ob 15. uri ob častni straži tabornikov RMV in skavtov SZSO. Glavna govornika bosta letos predsednik deželnega sveta FJK Alessandro Tesini in podpredsednik Državnega zbora Republike Slovenije Vasja Klavora. Nagovor bo podal predsednik Hrvatske zajednice v Trstu Damir Murković, medtem ko bo uvodni pozdrav prinesel predsednik Odbora za proslavo bazoviških junakov Milan Pahor, ki bo tudi povezoval proslavo. Ob polaganju vencev bodo kulturni program oblikovali združeni pevski zbori pod vodstvom Pie Cah in člani Godbenega društva Viktor Parma iz Trebč.

Niz prireditev bo prihodnji konec tedna sklenil mednarodni odbojarski turnir za pokal Bazoviških junakov, ki se bo odvijal v telovadnicah na Opčinah in v Dolini v organizaciji Amaterskega športnega združenja Sloga. Moški turnir bo v občinskem športnem centru Silvano Klabian v Dolini in ženski v občinski telovadnici Muzio de Tommasini na Opčinah, udeležile pa se ga bodo ekipe iz Slovenije, Hrvaške, Italije in iz Avstrije. (ag)

OPČINE - Včeraj zadnji dan seminarja za slovenske šolnike v Italiji

Vsi poslušamo glasbo, a le malokdo se vanjo poglobi

Mitja Reichenberg predaval o poslušanju zvokov in glasbe - Pet tem za učitelje, dve za vzgojitelje

Včeraj se je na Opčinah odvijalo zadnje dejanje 42. jesenskega seminarja za slovenske šolnike v Italiji, ki ga prirejajo šolske oblasti iz Italije in Slovenije. Program za vzgojitelje se je odvijal v prostorih nižje srednje šole Srečko Kosovel, učitelji pa so sledili predavanjem in praktičnim vajam v osnovni šoli France Bevk. Celodnevni dejavnosti se je udeležilo 185 šolnikov, od tega 140 učiteljev in 45 vzgojiteljic.

Andreja Duhovnik, višja svetovalka za slovenske šole v Italiji na Zavodu RS za šolstvo, nam je na kratko opisala tematike, s katerimi so se soočale posamezne delovne skupine. Vzgojiteljice so izmenično sledile teoretskemu in praktičnemu delu programa. Karmen Usar jim je predavala o sindromu izgorevanja, ki pri šolnikih ni redkost. Predstavila je dejavnike, simptome in priporočila v zvezi s tem problemom. Pod vodstvom Anice Pišl pa so se vzgojiteljice soočile s teorijo in prakso sprostivnih vaj. Učitelji so se ločili v pet skupin: Mihaela Knez je obravnavala slovnico pri pouku slovenščine kot drugega oz. tujega jezika; Marija Lesjak Reichenberg se je ukvarjala s portfoliom in z individualnim spremljanjem otroka, se pravi z učiteljevim osebnim pristopom do posameznika; Mitja Reichenberg je govoril o poslušanju glasbe; Jelena Cvetko Sitar, nova umetniška vodja lutkovnega gledališča v Ljubljani, je učitelje približala svetu lutk; Majda Stainbuch in Nataša Kuštrin Tušek sta predstavili projekt, po katerem bi šolske knjižnice vključili v spletni bibliografski sistem Cobiss.

Mitja Reichenberg, profesor glasbe, skladatelj in kritik ter avtor učbenika Glasbeni kašipot, je z učinkovitim nastopom vodil skupino, ki se je ukvarjala z glasbeno vzgojo. Uvodoma je naštel številne načine, kako človek sliši in posluša tako zvoke kot glasbo. Prva stopnja je ravnodušno ali nedejavno poslušanje: to, kar slišimo, nas ne zmoti, saj predstavlja neke vrste zvočno kuliso vsakdana. Sledi neizkušeno ali naivno poslušanje, ko zvoka ne znamo dobro opredeliti. Ljudje se v povprečju zadovoljijo s to stopnjo, glasbo pa delijo v dobro in slabo glede na to, ali jim je pesem ob površnem poslušanju všeč ali ne.

Delo učiteljev se začne s preskokom v naslednjo fazo, to je stopnja analitičnega poslušanja. Učenci (in ravno tako odrasli) bodo zares cenili glasbo, ko se bodo ukvarjali z razlogi in pojmi, ki jih le-ta vsebuje. Glasbene stvaritve so sad jasno definiranih idej in dobro je spoznati, katera ideja tiči za določeno skladbo. Otroci bodo izluščili najmanjše zaznave v zvočnem polju, v nadaljnji stopnji razločujočega ali selektivnega poslušanja pa bodo skušali ločiti zvoke med seboj in jih odleptiti od ozadja oziroma od celote. Lažje je to doseči zaprtih oči, saj izklop drugih senzornih aparatov poveča občutljivost sluha. Načinov poslušanja pa še ni konec: povezujoče ali sintetično poslušanje omogoča, da nek zvok (ali melodijo) povežemo z osebno izkušnjo, ki je lahko dobra ali slaba. Pri tem velja omeniti primer pesmi, ki jo zaljubljenca poslušata na prvem zmenku: s časom se povezuje pesmi z dobro izkušnjo lahko prevesi v negativen spomin, in slučajno da se par razide. Tu je še fragmentarno ali delno poslušanje, ko zaznavamo samo dele neke celote.

Otrok se ne bo navdušil za glasbo, če mu bo učitelj suhoparno predaval o življenju skladateljev, pa tudi ob poslušanju dolgih simfonij ne. Otroka bomo približali glasbi s praktičnimi vajami, ki so poučne in ob enem zabavne. Med te sodijo risanje zvočnih sekvenc, igre s toni, ločevanje in seštevane zvokov ter mnoge druge vaje. Reichenberg je poudaril, da lahko celo banalni vsakdanji zvoki, kot sta npr. šumenje mlinčka za kavo ali ropot prometa, pomagajo pri dokazovanju človekovih sposobnosti poslušanja. Popoldanski del programa se je osredotočil na poglobljeno poslušanje skladb in na analitični pristop do glasbe. Reichenberg meni, da je glasba interdisciplinarna, saj je integralni del vsakega šolskega predmeta. Gre za fizičen pojav, ki vsebuje matematične zakonitosti, glasbo pa lahko obravnavamo tudi iz zgodovinskega, zemljepisnega in drugih vidikov. (af)

Desno, Mitja Reichenberg predava o glasbeni vzgoji; spodaj, prizor s pestrega programa skupine, ki se je ukvarjala z gledališčem in lutkami (vodila jo je izvedenka Jelena Cvetko Sitar)

KROMA

DIJAŠKI DOM - Zaključek poletne delavnice Glasbene matice

Čudežni glasbeni vlak otroke popeljal mimo slovenskih dežel

Mali udeleženci enotedenske poletne glasbene delavnice, ki jo je priredila Glasbena matica v Dijaškem domu Srečka Kosovega, so se včeraj dopoldne na zaključno prireditev pripeljali celo s čudežnim vlakom, ki pleše, poje in igra. Glasbeni vlakec je skoraj dvajset otrok popeljal mimo slovenskih dežel. Ob petju priljubljenih narodnih pesmi Lan'sem ji kupil, Travniki so že zeleni, Fruške, jabuke, slive, N'mau čez Izaro in Trzinka so otroci s pomočjo vzgojiteljic Andrejke, Jane, Jelke in Daše uprizorili pravi spektakel z izvirno plesno koreografijo in pristrčno glasbeno spremljavo. Zaigrali so na tamburine, ksilofone, marakase, klavir, violino in violončelo in oblikovali veselo vzdusje.

V imenu Glasbene matice je starše in otroke pozdravila Vesna Guštin, ki je delavnico pozitivno ocenila in si hkrati zaželela, da je med njenim potekom v srčkih malih udeležencev vzplamtela glasbena ljubezen, ki jih bo spodbudila k vpisu v glasbeno šolo. (sas)

Utrinek z včerajšnje zaključne prireditve glasbene delavnice

KROMA

Nevarnost oljčne muhe

Deželna agencija za kmetijski razvoj Ersa obvešča, da se je v skoraj vsej tržaški pokrajini povečala nevarnost oljčne muhe. Zato svetujejo takojšen poseg, bodisi ko gre za »integrirano kmetijstvo« kot »biološko kmetijstvo«.

Čez teden dni stavka pri Trieste Trasporti

Bazni sindikati so za soboto, 15. septembra, oklicali 24-urno stavko pri Trieste Trasporti. Sindikati pravijo, da podjetje ni še sklicalo soočanja, kot so zahtevali, s stavko pa hočejo podkrepiti svoje zahteve, in sicer izboljšanje delovnih pogojev ter večjo ravnost za potnike; zaustavitev »olajšanih« napredovanj za sindikaliste, ki podpisujejo dogovore, »koristne« samo za podjetje; blokado klientskih promocij za tiste, ki lajšajo represivne disciplinske postopke, itd.

Delovanje Caritasa

Tiskovni urad tržaškega Caritasa je sporočil, da so v lanskem letu nudili 87 tisoč storitev. Skupno so uresnili 37 projektov, angažiranih je bilo 227 prostovoljcev, operaterjev in sodelavcev. Podatke o celotni dejavnosti škofijskega Caritasa bodo predstavili v torek, 11. septembra.

Škofijsko zasedanje

Tržaški škof Evgen Ravignani bo jutri zaključil tridnevno zasedanje, ki ga v kraju Borca di Cadore prireja služba za kulturo pri tržaški škofiji, in sicer na temo mladih in vere. Srečanje se je pričelo včeraj, jutri bodo na vrsti skupinska dela.

Solidarnost in sožitje

Na Ponterosu bodo jutri sklenili 6. izvedbo manifestacije solidarnosti in sožitja »pod skupnim nebom«, ki jo organizira Aciesse - trgovsko in storitveno združenje iz Trsta in pokrajine. Cilj manifestacije je spoznavanje multietničnega bogastva, od koncertov do filmov, plesa vse do prehrane. Drevi ob 21. uri bo nastop Maye Gaorry z orientalskimi plesi ter Asd Racks al Shark.

Prostovoljci za civilno službo

Tržaški ARCI civilna služba je predstavil projekt »spoznavajmo se in se seznanjajmo 2«, ki predvideva prisotnost 6 prostovoljcev na področju izobraževanja in kulturne promocije. Zadolžitev bo trajala leto dni, prejemali pa bodo 433,80 evra mesečno. Prošnje in ostalo dokumentacijo morajo zainteresirani (stari od 18 do 28 let) predstaviti do 14. ure 1. oktobra letos v uradih Arcija v Ul. Fabio Severo 31 (tel. 040-761683) (e-mail: trieste@arciserviziocivile.it; spletna stran: www.arciserviziocivile.it).

OPČINE - Odbor za ločeno upravljanje jusarskega imetja

Openski jus: podaljšan rok za sečnjo

Tiskovna konferenca kot »odgovor« na stališča Jusa Opčine

Odbor za ločeno upravljanje jusarskega premoženja na Opčinah je podaljšal do 14. septembra rok za prijavo prošnje za sečnjo na openskih jusarskih zemljiščih. Tako je na včerajšnji tiskovni konferenci sporočil predsednik odbora Pavel Milič. Obenem je skupaj s tajnikom Guidom Cobzem in članoma odbora Aljošo Gregorijem in Giovannijem Colo zagotovil vpisanim za sečnjo v sezoni 2007/2008, da »ne obstaja nobena nevarnost, da bi s sečnjo storili kaznivo dejanje, kot je pred časom pisalo v krajevnem časopisu.«

Namig je bil jasen. Jus Opčine je na tiskovni konferenci 21. avgusta letos z besedami predsednika Vladimira Vremca opozoril, da bo prijavil sodišču tiste, ki se bodo lotili sečnje brez dovoljenja openske srenje. Vremčevo opozorilo je slonelo na razsodbi tržaškega sodišča, ki je sredi marca letos arhiviralo tožbo proti Jusu, sproženo zaradi opravljene sečnje. V zahtevi za arhiviranje tožbe je javna tožilka Madalena Chergia zapisala, da je Dežela Furlanija-Juljska krajina pravno priznala Jus Opčine in da sodi zemljišče, na katerem je bil opravljen posek, med »dobre srenje.« Po Vremčevem mnenju ta dokument priznava Jusu Opčine srenjsko lastnino.

Na avgustovski tiskovni konferenci je tajnik odbora za ločeno upravljanje jusarskega imetja Guido Cobez napovedal sklic druge tiskovne konference, na katerem naj bi Odbor za ločeno upravljanje jusarskega premoženja predložil »druge dokumente«. To je odbor včeraj tudi storil.

Predsednik Pavel Milič je predstavil dokument deželne uprave z dne 22. junija 2007, ki potrjuje nadaljevanje delovanja odbora »in prorogatio«, kar pomeni, da ohranja - tudi po zapadlosti predvidenega roka za delovanje - svoje pristojnosti.

Poudaril je, da je zadnja leta opravljala sečnjo openska srenja s privoljenjem odbora za ločeno upravljanje jusarskega premoženja, kot je to zahtevala gozdna straža. Prijavo na sodišče je poslala gozdna straža, »ker je bil posek v sezoni 2006/2007 opravljen brez potrebnega dovoljenja nadzornišтва za gozdove dežele Furlanije-Juljske krajine.«

Tržaška občina je z dopisom z dne 20. marca letos potrdila, da je za sečnjo pristojen odbor za ločeno upravljanje jusarskega premoženja. »Zato smo tudi začeli vpisovanje za sečnjo za le-

Vodstvo Odbora za ločeno upravljanje jusarskega imetja na Opčinah. Z desne: Guido Cobez, Pavel Milič, Giovanni Cola

tošnjo sezono,« je izrecno poudaril Pavel Milič in sporočil, da se je doslej nanj odzvalo kakih 20 prosilcev.

Predsednik openskega odbora za ločeno upravljanje jusarskega premoženja je po tiskovni konferenci Jusa Opčine posegel na deželi, na tržaški občini in pri izrednem komisarju za jusarska vprašanja, da bi od njih izvedel, kaj gre storiti. Vsi so mu potrdili, naj nadaljuje z vpisovanjem prosilcev za sečnjo. Od tod prepričanje, da udeleženci sečnje ne tvegajo prijave.

Milič je je ob tem - skupaj s Colo in Cobzem - izjavil, da bi morala srenja po njegovem mnenju biti lastnik jusarskih zemljišč, saj gre za imetje, ki je bilo že od devetnajstega stoletja zgodovinsko v srenjski lasti. Dežela in tržaška občina pa nočeta o tem nič slišati, je dodal.

Cola je podčrtal, da so »vrata odbora za sodelovanje s srenjo vedno odprta.« Milič in Cobez pa sta poudarila, da oblasti priznavajo podaljšanje delovanja odbora, in odbor se mora pač tega držati. Kajti, v primeru ko bi člani odbora odstopili, bi njihovo mesto prevzel komisar, in vprašljivo je, ali bi imel tak posluš do domačega jusarskega premoženja kot domačini. Prav zaradi te »neznanke« so se člani odbora za ločeno upravljanje jusarskega imetja odločili, da v dobrobit celotne openske skupnosti vztrajajo.

Dobrodelna pobuda

Leta 2005 so v Pordenonu uresnili dobrodelno pobudo »tek za življenje«, s katero so nabavili napravo, ki so jo podarili pordenonski bolnišnici. Najnovejšo pobudo so poimenovali »pomagaj otroku, da lahko teče«, cilj je nakup posebnih naprav, vrednih okrog 5 evrov vsaka, s katerimi pomagajo otrokom pri gibanju. Pobudo so sprožili v Vidmu in Pordenonu, za njeno promocijo se bodo danes zavzeli tudi v Trstu. Skupaj z ekipo Amici del Tram de Opcina bo danes ob 15. uri v štafeti tekli tudi Alan Savio, potiskal bo poseben voziček, na katerem bo nepokretni sin. Z zbranimi sredstvi bodo kupili naprave, ki služijo za rehabilitacijo in motorično dejavnost hendikapiranih otrok iz FJK, tako da bi lahko nastopili na newyorškem maratonu.

Razstava v vili Revoltella

V rastlinjaku v parku vile Revoltella v Ul. Marchesetti 37 bo danes ob 18.30 v sodelovanju z odborništvom za kulturo tržaške občine otvoritev glasbene postavitve »La foresta dei racconti abi(ta)ti«, ki sta si jo zamislili igralka in režiserka Barbara Della Polla ter kostumografinja Rossella Truccolo, producent je socialna druga Cassiopea v okviru projekta »oblačni umetniško«, ki ga financira dežela FJK. V soboto, 22. septembra ob 18.30 pa bodo razstavo obogatili s prvo kolekcijo oblek, ki jih je uresničila zadruga Cassiopea.

LA CONTRADA - Preimenovanje v gledališče Orazio Bobbio

Ob novem nazivu je teater dobil tudi prenovljen zunaji videz

Pogled na prenovljen vhod gledališča Orazio Bobbio

KROMA

PREFEKTURA - Sestanek

O varnosti

Ustanovili bodo operativno skupino, v kateri bodo vse policijske sile

Ob koncu včerajšnjega zasedanja odbora za javni red in varnost je tržaški prefekt Giovanni Balsamo izrazil zadovoljstvo, »podatki so spodbudni,« je dejal, »v zadnjem letu so se izboljšali v primerjavi z obdobjem zadnjih petnajstih let.«

Za sestanek odbora se je zavzel tržaški župan Roberto Dipiazza, poleg prefekta in drugih predstavnikov prefekture so se ga udeležili še Dennis Visoli v imenu tržaške pokrajine, poveljnik mestne policije Sergio Abbate, pokrajinski poveljnik finančne straže, polkovnik Giorgio Pani, pokrajinski poveljnik karabinjerjev, polkovnik Enzo Fanelli ter kvestor Domenico Mazzilli.

Prefekt Balsamo je še povedal, da so naredili obračun poleti opravljenega dela in se dogovorili o ustanovitvi operativne skupine, v kateri bodo zastopniki prefekture, redarji, policija, karabinjerji, finančna straža, sestajali se bodo enkrat tedensko ter sproti odločali o najbolj potrebnih korakih, trenut-

no imajo pod kontrolo zlasti trge Garibaldi, Oberdan in Libertà. Balsamo je še dodal, da bodo ob začetku šolskega leta okrepijo kontrolo pri šolskih poslopih ter še pojasnil, da bo tržaška občina krila stroške za namestitve novih videokamer po mestu (sedaj jih je 22).

Župan Roberto Dipiazza je med svojim krajšim posegom dejal, da je sodelovanje med silami javnega reda dobro, »bolje je preprečevati kot zdraviti,« je pripomnil, in pristavil, da je zelo zadovoljen s tem, kar je bilo doslej narejeno.

GIOVANNI BALSAMO

TRST - Združenje Coped

Varnost pešcev je na prvem mestu

Prostovoljna organizacija za pravice pešcev in varovanje okoljske pravičnosti COPED-Camminatriste je na včerajšnji tiskovni konferenci ponovno obudila že načeto tematiko urevalnega načrta za promet in zaščito pešcev, ki jo donedavno predstavil inženir Roberto Camus s tržaške univerze. Program je željevo po njegovemu uresničanju sta predstavila predsednik Coped-a Sergio Tremul in predstojnik organizacije Camminacittà Carlo Genzo.

Inženir Camus je v svojem prometnem urbanističnem načrtu za mesto Trst nudil javnosti in pristojnim političnim organom jasen in natančen vpogled v potrebne izboljšave prometne mreže, sistema javnih prevozov in nasploš usmeritve mestnega jedra v korist pešcem. Organizacija Camminatrieste nadvse podpira njegovo pozicijo in jo je že predložila vodilnim oblastem. Zanimivo je tudi dejstvo, da so na občinskih sejah o tem debatirali že pred dvema letoma, nakar so vsi načrti poniknili v pozabo, za kar naj bi odgovarjala šibka politična motiviranost za socialne problematike. Zaradi tega so mediji v zadnjem mesecu dvignili kar veliko prahu. Sam Genzo je poudaril, da so vsi dokumentacijski predlogi pripravljeni, potreben je le zaključni birokratski premik s strani občinske uprave. Le ta naj bi pred kratkim prometno varnost in urejenost primerjala Gradcu, ki pa naše mesto objektivno deklasira. Sam ISTAT je objavil zastrašujoč podatek, da je namreč Trst na prvem mestu državne lestvice mest, v katerih je največ prometnih nesreč in smrtnih žrtev z udeleženci pešci.

Sergio Tremul je naknadno predstavil cilje načrta, za katerega se COPED poteguje. Ta naj bi predvideval podkrepitev javnega prometa in reorganizacijo mreže javnih storitev, ki naj bi zmanjšala količino vstopajočih avtomobilov. Poleg tega spodbuja prepoved motornega prometa v starem mestnem jedru in gradnjo velikih parkirišč v periferiji, ki bi bila povezana s centrom preko novih avtobusnih prog. Za konec pa bi javni prevoz usmerjali tudi izven samega mesta, predvsem proti Sežani, Kopru in deželnemu letališču v Ronkah. Ves program je usmerjen v krepitev pozornosti na pešca kot enakovrednega udeleženca v prometu, zmanjšanje onesnaževanja in izboljšanje kakovosti mestnega življenja. (mš)

Tržaško stalno gledališče La Contrada je včeraj dobilo nov, uraden naziv: gledališče Orazio Bobbio, po svojem ustanovitelju, dolgoletnem predsedniku in v bistvu glavnem motorju gledališke dejavnosti, ki je umrl septembra lani.

Slavnostnega preimenovanja so se včeraj dopoldne v gledališki dvorani Cristallo, kjer ima Contrada svoj sedež že od začetka svojega delovanja, poleg res številnih radovednežev udeležili tudi tržaški župan Roberto Dipiazza, podpredsednik Pokrajine Trst Walter Godina, občinski pokrajnik za javna dela Franco Bandelli, predsednica teatra La Contrada Livia Amabilino Bobbio, umetniški vodja Francesco Macedonio, organizacijski vodja Ivaldo Vernelli, igralka Ariella Reggio in seveda vsi člani gledališkega ansambla. Poleg novega napisa ob vhodu v teater je udeležence včerajšnjega srečanja pričakala spektakularna novost. Scenograf Federico Cautero je namreč poskrbel za to, čemur po novem pravijo »restyling« vhoda v teater. Navdih za njegovo posodobitev in reorganizacijo nadstreška je Cautero poiskal v kričečem slogu ameriških gledališč, skorajda v stilu blišča teatrov ob slavnem Broadwayu. Seveda pa se je pri tem vsekakor držal precej umirjenih linij, ki so značilne za dvorano v ul. Ghirlandaio. Najprej se je lotil osvetlitve, nato preoblikoval strop nadstreška in naposled še spremenil napis, tako da se bo marsikateri mimoidoči radovedno ozrl za novo, moderno in svežo podobo domačega teatra.

ZAHO�NI KRAS - Razprava na rajonski seji

V bregu pod Kriřem sedem novih stanovanjskih enot?

Rajonski svet soglasno zavrnil nařrt - Podpora odloku o samostanu pri Proseku

V bregu pod Kriřem naj bi v kratkem zaãeli graditi sedem novih stanovanjskih enot. O naãrtu je na ãetrtkovi seji razpravljaj zahodnokrařki rajonski svet in je projekt soglasno zavrnil.

Obmoãje, na katerem naj bi zrastle nove hiře, se nahaja pod Obalno cesto, kakih 100 metrov od gostilne Costiera v smeri proti Sosljanu, tam kjer se cesta na morski strani razřiri v parkiriřãe. Nekoã so tam uspevali vinogradi kriřkih vinogradnikov, pařni pa so že veã desetletij zapuřeni in zarařeni.

Sedanji lastnik Claudio Giampalo je vložil na tržařko obãino predlog podrobnostnega naãrta za gradnjo sedmih stanovanjskih enot. Obmoãje sega od Obalne ceste vse do morja in je obsežno nekaj manj kot 3 tisoã kvadratnih metrov. Po regulacijskem naãrtu, ki ga je leta 1997 pořegnala Illyeva levosredinska obãinska uprava, je urbanistiãno namenjeno »turistiãnim rezidencam«.

Prelořeni naãrt predvideva gradnjo dveh poslopij: gornjega, veãjega, v katerem naj bi bil prostor za pet stanovanjskih enot, in spodnjega, manjšega, za dve bivalni enoti. Skupna prostornina ne bi smela presegati 1.477,15 kubnega metra. Vsaka bivanjska enota, s krasnim pogledom na morje, naj bi obsegala od 60 do 70 kvadratnih metrov.

Rajonski svetniki so bili pri oãni naãrta soglasni: o njem so izrekli negativno mnenje in ga tudi strokovno utemeljili. Prviã: poseg bi pomenil novo cementifikacijo tržařke obale, kar je nesprejemljivo. Drugiã: nove gradnje bi imele kvaren vpliv na okolje, saj bi iznakazile ta del kriřke obale. Tretjiã: nove gradnje bi predstavljale geolořko nevarnost. Obmoãje je flišasto, geolořko zelo nestabilno. Na bliřnjih predelih je bilo že zaznati drsenje. Ne gre nadalje pozabiti, da je morala tržařka obãina pred leti utrditi cesto pod Kriřem (v smeri proti Grljanu), ker je postala vožnja po njej zaradi usada zelo nevarna. Podobno velja za železnico, saj so se zaãeli utrjeni nasipi traãnic ponekod udirati.

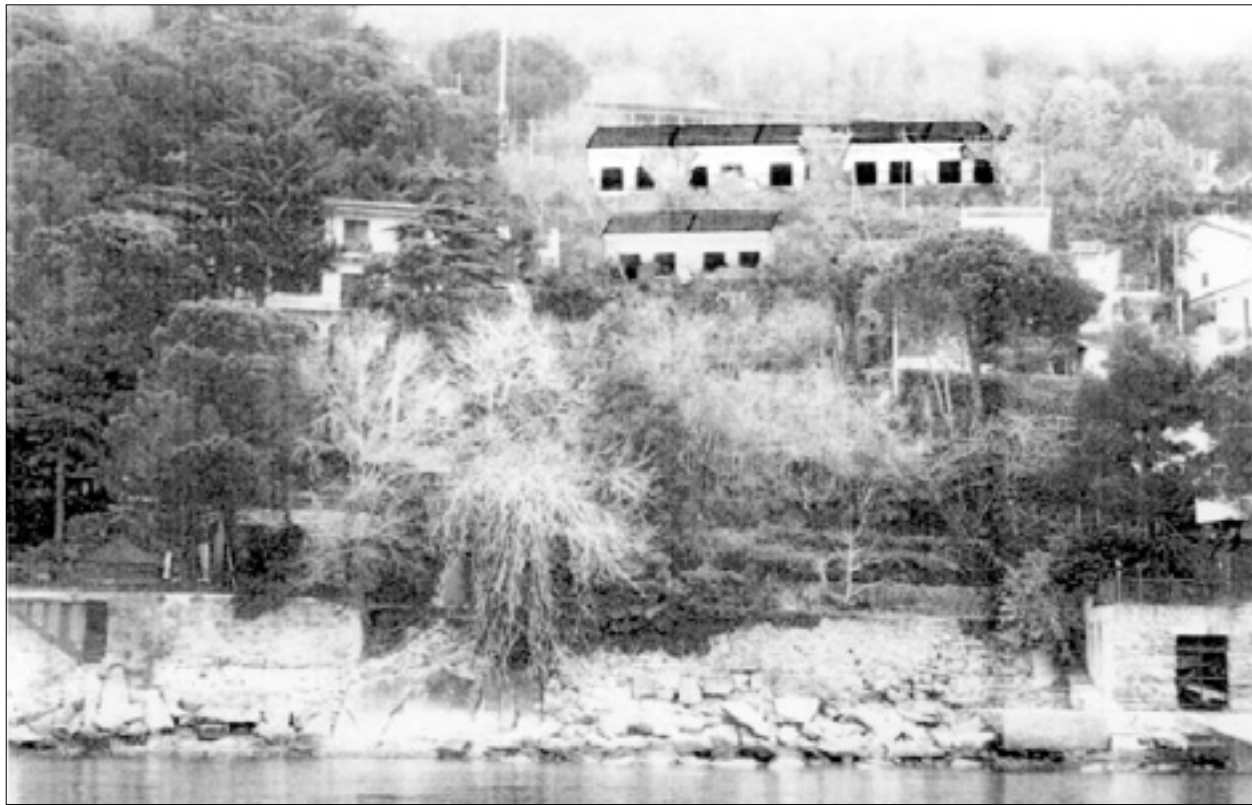
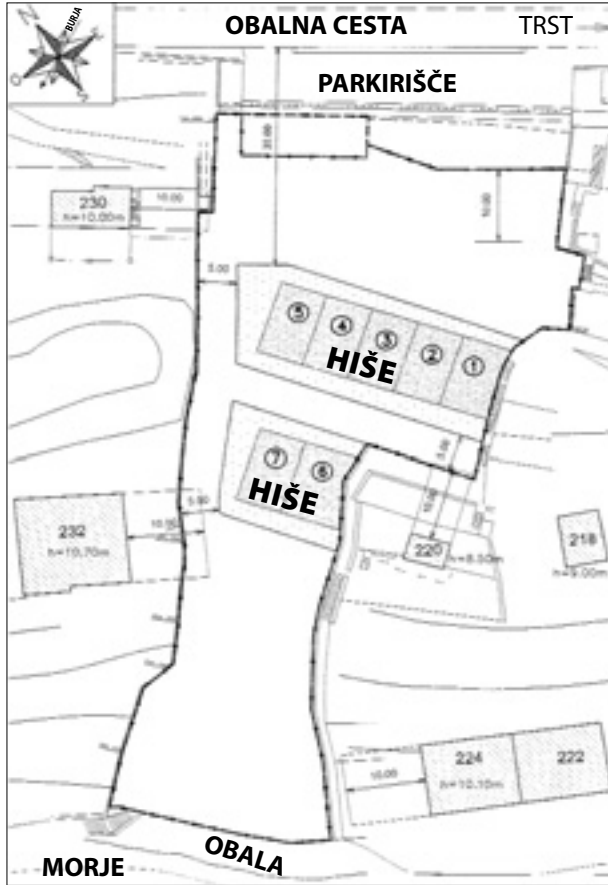
Ob tem ne gre pozabiti, da je prav tržařka obãinska uprava pripravila predlog novega regulacijskega naãrta, o katerem je pred dobrim mesecem razpravljaj in iznesel svoje pozitivno mnenje tudi zahodnokrařki rajonski svet. V predlogu jasno piše, da gre gradnje na tržařki obali omejiti.

Med razpravo o novih poslopjih v bregu pod Kriřem se je tudi zastavilo vprařanje, ãemu bodo sluřila. V naãrtu je za teh sedem stanovanjskih enot omenjena oznaka »turistiãna rezidenca«. Ni pa znano, kaj to pomeni: ali naj bi to bile nekakřne nove obmorske vikendice, ali pa naj bi bila ta oznaka le uradni »pesek v oãih«, dejansko pa naj bi stanovanjske enote postale s ãasom povsem navadne hiře, kot se je to že zgodilo drugod na tržařki obali.

Zahodnokrařki rajonski svet je v preteklosti že veãkrat izrekel negativna mnenja o podobnih gradbenih posegih v bregih nad tržařko obalo, tržařki obãinski svet pa se je doslej še vsakiã požiřgal na utemeljene pomisleke rajonskega sveta in naãrte odobril ter tako omogoãil izdajo ustreznih gradbenih dovoljenj.

Rajonski svetniki so v ãetrtlek razpravljaj tudi o odloku, s katerim namerava tržařka obãinska uprava spremeniti namembnost obmoãja nekdanjega sedeža ustanove Ersa pri Proseku. Obmoãje je bilo namenjeno razvoju kmetijskih dejavnosti. Po novem naj bi na njem zgradili samostan za nune, za kar pa je potrebna prav sprememba namembnosti. Zahodnokrařki rajonski svet je odlok mestne uprave podprl.

Desno: naãrt za gradnjo sedmih novih stanovanjskih enot pod Obalno cesto. Spodaj: obmoãje brega pod Kriřem s simulacijo novih gradenj

KRIŘ - Decembra lani jo je podrl avtomobil, ki se je zabil vanjo

Restavrirana kriřka »kaluna«

Dela (36 tisoã evrov) plaãala zavarovalnica - Tri dni za sestavo stebra iz nabreřinskega marmorja

Lanskega decembra podrta kriřka »kaluna« na levi strani pokrajinske ceste Opãine-Sosljan spet stoji, popolnoma restavrirana. Vãeraj so jo predali namenu, lepřo in bolj utrjeno kot doslej. Tako je poudaril Piero Marcucci, vodja restavratorskih del, ki jih je podjetje Cramer izpeljalo po nalogu tržařkih mestnih muzejev.

Ko bi se sedaj v »kaluno« zaletel avtomobil, kot se je to res zgodilo 18. decembra lani, bi se stebek ne podrl na vse svoje valjaste sestavine. To je bilo takrat mogoãe, ker je bil kvadrati podstavek debel le nekaj decimetrov in je bil v notranjosti votel. Bilo je kot da bi na prazno škatlo nameřili pet ali šest koles sira, je slikovito ponazoril Marcucci.

Pri sedanjem restavratorskem delu so notranjost podstavka utrdili z železobetonom, je pojasnil. Nanj so nato zložili velike valje iz nabreřinskega marmorja, na vrh pa še veliko kroglo s helebardo.

Krogla se je pri padcu nekoliko pořkodovala, zato so jo morali primerno »obdelati«. Sestavljanje stebra je trajalo tri dni. Zatem je bilo na vrsti dokonãna utrditev valjev in ãišãenje celotne, nekaj veã kot 30 stotov teže kamnite strukture.

Ponovna nameřitev in restavriranje sta stala 36 tisoã evrov. Vsoto je v celoti poravnala zavarovalnica avtomobila, ki je povzroãil nesreão, je povedal direktor tržařkih mestnih muzejev Adriano Dugulin. Podrta »kaluna« se namreã nahaja na ozemlju tržařke obãine, medtem ko je sosednja, na drugi strani ceste, na ozemlju devinsko-nabreřinske. Tudi ta je bila v preteklosti »žrtev« nesreãe: leta 1945 jo je podrl top ameriřkega tanka.

Ob ogledu restavriranega stebra je devinsko-nabreřinski ųupan Giorgio Ret iznesel predlog, da bi lahko »kaluni« ponoã primerno osvetlili, da bi postali nekakřna atrakcija. Poleg tega bi lahko ob cesti nameřili tablo s kratko zgodovino stebrov, ki so ju nameřili ob cesti leta 1816 ob prihodu avstrijskega cesarja Franca I. v Trst.

V sredini, med direktorjem Adrianom Dugulinom (desno) in restavratorjem Pierom Marcuccijem, obnovljena kriřka »kaluna«

KROMA

Ladje Queen Elisabeth 2 danes ne bo v Trstu

Napovedano je bilo, da bo morska velikanica Queen Elisabeth z okrog 1800 potniki na krovu danes priplula v Tržařki zaliv. Tržařki obãinski odborik Maurizio Bucci je na tiskovni konferenci v torek dejaj, da bodo polovico potnikov z avtobusi prevoznega podjetja Trieste Trasporti prepeljaj z Nabreřja do železniřke postaje in s posebnim v Benetke. Ob povratku bi jih na pomolu morali priãakati godba na pihala in zalořeni kioski, ob odhodu pa bi priredili ognjemet. Kot nam je sinoã povedal odbornik Bucci, je ladja zaradi okvare na enem od dveh krmil še zasedrana v Dubrovniku in niso mogli potrditi, kdaj bo priřla v Trst, morebiti jutri, morebiti v ponedeljek.

Obiski v vrtu Carsiana

V botaniãnem vrtu Carsiana boju-triřnji dan še posebej posveãen otrokom in preventivi proti gozdnim pořarom, priřli bodo gozdni ãuvaji ter predstavniki civilne zařãite. Vodeni obisk za otroke, stare od 3 do 7 let, bo ob 10.30, medtem ko bodo starejši priřli na vrsto ob 11.30. Ob 11. uri bodo odraslim obiskovalcem orisaj pokrajinski naãrt o preventivi in prepreãevanju nevarnosti s posebnim ozirom na gozdne pořare. Vodenaj obiskaj bosta tudi ob 16. in 17. uri. Vrt Carsiana je odprt od torka do petka od 10. do 13. ure, v sobotah in praznikih od 10. do 13. in od 15. do 19. ure.

Razstava Enrica Lerinija

V dvorani druřbenega kulturnega centra v vili Primc, kjer je tudi sedeř 3. okraja (Reber za Greto 38) bo danes ob 18. uri otvoritev fotografske razstave Enrica Lerinija. Razstavo prireja omenjeni center v sodelovanju s kulturnim zdruřenjem Juliet, odprta bo do 16. septembra od ponedeljka do sobote od 10.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure, v nedeljah od 10. do 13. in od 17. do 19. ure.

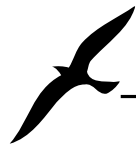
Prořnje za delovna mesta

V uradu Stopniřãa dei Cappuccini 1 bodo v ponedeljek, 10. t.m. od 9.30 do 12.30 in od 15.00 do 16.30 ter v torek, 11. t.m., od 9.30 do 12.30 sprejemaj pristopne izjave za razna delovna mesta. Na druřavnem tehniãnem zavodu A. Volta je razpolořljivo mesto šolskega sodelavca (polni delovni urnik v treh turnusih, šolsko leto 2007/08); na veãstopenjski šoli v Devinu-Nabreřini prav tako mesto šolskega sodelavca (horizontalni part-time 18 ur tedensko, 2 turnusa, šolsko leto 2007/08) ter mesto šolskega sodelavca s polnim delovnim urnikom za obdobje od 12.9.2007 do 4.10.2007, na veãstopenjski šoli Dante Alighieri mesto šolskega sodelavca (part-time 11 ur tedensko, 2 turnusa, šolsko leto 2007/08, po mořnosti z izkušnjami na tem podroãju).

EVROPSKA UNIJA - Neformalno srečanje šefov diplomacije na Portugalskem

Zunanji ministri optimisti glede sklenitve nove pogodbe

V središču dvodnevni pogovorov tudi skorajšnja vrhunska srečanja in vprašanje Kosova

PORTO - Portugalsko predsedstvo Evropske unije, ki v Viani do Castelo gosti neformalno srečanje zunanjih ministrov unije, zatrjuje, da pogajanja o novi pogodbi unije potekajo pozitivno. »Verjeti moramo v projekt, to je naša dolžnost,« je dejal portugalski zunanji minister Luis Amado pred začetkom včerajšnjim pogovorov, ki se bodo nadaljevali še danes. Vodja portugalske diplomacije je tudi poudaril, da je srečanje neformalno, namenjeno »odkriti razpravi«, in da ne bo nikakršnih končnih sklepov.

Tudi vodja francoske diplomacije Bernard Kouchner je optimističen, da bodo pogajanja uspešna. Na vprašanje, ali obstajajo kakšni večji problemi po prvih mesecih dela pravnih strokovnjakov, je zardil, da »nikakor ne«. V pogajanjih, ki od konca julija potekajo na ravni pravnih strokovnjakov, naj bi bilo odprtih 40 »manjših« vprašanj. Sedanje srečanje zunanjih ministrov je prva priložnost za politično analizo pogajanj po sklicu medvladne konference julija.

Zunanji minister Francije, ki je poleg Nizozemske z zavrtnitvijo ustavne pogodbe leta 2005 sprožila institucionalno krizo EU, tudi meni, da poljske parlamentarne volitve naj ne bi vplivale na usodo nove pogodbe. Kouchner je prepričan, da volilni proces na Poljskem ne glede na datum volitev ne bo povzročil zamud pri uresničevanju portugalskih načrtov.

Volitve na Poljskem naj bi bile sicer po napovedih 21. oktobra. To je tik po neformalnem vrhu 18. in 19. oktobra, na katerem želi Portugalska doseči dogovor o končnem besedilu nove pogodbe. Po načrtih naj bi bila nova, reformna pogodba uveljavljena pred volitvami v Evropski parlament junija 2009.

Zunanji ministri so včeraj razpravljali tudi o pripravi bližajočih se vrhov, predvsem vrhunskega srečanja z Rusijo, ki bo 26. oktobra na Portugalskem. Med portugalskim predsedovanjem so predvidena tudi srečanja na najvišji ravni z Ukrajino 14. septembra, Kitajsko 28. novembra, Indijo 30. novembra ter z Afriko 8. in 9. decembra.

V središču pozornosti je tudi vprašanje Kosova. O tem se je slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel včeraj pogovarjal s predstavnikom EU v pogajalski trojki za Kosovo, Wolfgangom Ischingerjem. Rupel je podprl želje trojke, da bi do srede decembra prišla do novih rešitev, vendar sam ni prepričan, da bi te lahko bile bistveno drugačne od sedanjih predlogov. O možnosti delitve Kosova pa meni, da bi bila to »zelo slaba rešitev«. (STA)

HIBRIDNI ZARODKI - Evropska komisija

Najstrožja merila za celične raziskave

LONDON/BRUSELJ - Britanske oblasti so v sredo, kot smo že poročali, načeloma pomenile zeleno luč za raziskave, ki bi prispevale k razvoju človeških živalskih hibridnih zarodkov, saj dovoljujejo prenos človeške DNA v jajčeca denimo krave ali zajca, ki so jim genetski material odstranili. Vse to z namenom, da bi iz zarodkov pridobivali izvorne celice za zdravljenje raznih bolezni.

Evropska komisija je ob tem včeraj v Bruslju pojasnila, da bo izvedla »najstrožji etični pregled« morebitnih omenjenih raziskav, če bi prejela prošnjo za njihovo sofinanciranje iz katerih od programov EU. Evropska komisija je pojasnila, da se v tovrstnih primerih najprej izvede znanstvena ocena raziskav, ki pove, ali je »znanstveni namen« raziskave upravičen. Nato je na vrsti »dvojni etični pregled« - najprej na nacionalni ravni, kjer sodelujejo vse strani v procesu, nato pa še na ravni EU.

»Gre za enega najstrožjih etičnih pregledov na svetu,« je poudarila tis-

kovna predstavnica Bruslja Antonia Mochan. Povedala je, da je EU v okviru 6. okvirnega raziskovalnega programa sofinancirala študijo o znanstveni etiki, ki proučuje etični, filozofski, znanstveni in pravni vidik raziskav s hibridi. Študija naj bi bila predstavljena leto jeseni, je dodala.

Britanske oblasti so pojasnile, da ne gre za »popolno zeleno luč hibridnim raziskavam«, temveč za to, da se tovrstne raziskave s posebno previdnostjo in nadzorom lahko dovolijo. Strokovnjaki namreč opozarjajo, da bi lahko raziskave s hibridi pripomogle k zdravljenju denimo Parkinsonove in Alzheimerjeve bolezni.

»Ni namen, da ustvarimo čudne kравje-človeške hibride, ampak želimo te celice uporabiti za to, da bomo razumeli, kako izboljšati človeške izvorne celice,« je poudaril zdravnik Lyle Armstrong z univerze v Newcastleu, ki je med drugim leta 2005 sodeloval pri ustvarjenju prvega kloniranega človeškega zarodka. (STA)

Portugalski zunanji minister Luis Amado sprejema evropske kolege

ANSA

AVSTRIJA - Papež včeraj pričel svoj tridnevni obisk s poklonom žrtvam holokavsta

Benedikt XVI. spet obsodil splav in evtanazijo ter vztrajal pri priznanju krščanskih korenin Evrope

DUNAJ - Papež Benedikt XVI. se je včeraj ob svojem uradnem obisku v Avstriji v nagovoru pred avstrijskimi politiki in predstavniki diplomatskega zbora izrekel proti pravici do splava. Pravica do življenja je »temeljna človekova pravica«, ki velja od spočetja do naravnega konca. Pravica do splava »zato ne more biti človekova pravica, je njeno nasprotje«, je opozoril Benedikt XVI. Papež je pred politiki in diplomati opozoril tudi na krščanske korenine Evrope. Benedikt XVI. se je ob koncu prvega dne svojega tridnevnega uradnega obiska v Avstriji v dunajskem Hofburgu sel z vodilnimi predstavniki avstrijskega političnega življenja, s predsednikom Heinzem Fischerjem in s predstavniki diplomatskega zbora.

V Avstriji, kjer je splav do 12. tedna nosečnosti omogočen od leta 1975, je papež politično odgovorne pozval k ukinitvi te pravice. Cerkev je pri tem »zagovornik globoko človeških prizadevanj in glasnik nerojenih, ki nimajo glasu«, je dejal papež. Obenem je opozoril, naj se pri tem ne zapira oči pred problemi številnih žensk.

V govoru na Dunaju je papež izrazil tudi zaskrbljenost zaradi razprav o aktivni pomoči pri umiranju. »Bojim se, da bi se nekega dne lahko izvajal podtalen in tudi odkrit pritisk na hudo bolne in stare ljudi, da zaprosijo za smrt ali si jo sami zadajo,« je dejal papež in pojasnil, da je »pravičen odgovor na trpljenje ob koncu življenja« pozornost ter spremljanje pri umiranju.

V političnem delu govora je Benedikt XVI. zatrdil, da mora Evropa temeljiti na »trdnih kulturnih in moralnih temeljih skupnih vrednot«, ki jih je mogoče dobiti iz »naše zgodovine in naših tradicij«. Evropa zato ne sme zatajiti svojih krščanskih korenin, je opozoril papež. Glede globalizacije je menil, da je sicer ni mogoče zaustaviti, »nujna naloga« in »velika odgovornost« politike pa je, da ji dajo pravila in meje, da ne bi potekala na račun revnejših.

Benedikt XVI. se je prvi dan tridnevnega obiska v Avstriji včeraj poklonil tudi žrtvam holokavsta, ob tem pa izrazil »žalost, kesanje in prijateljstvo« judovskemu ljudstvu. Poglavarja rimskokatoliške cerkve je v avstrijski prestolnici kljub dežju pričakalo več tisoč vernikov. Po ocenah policije se je ob prvem javnem nastopu papeža na Dunaju zbralo okoli 7000 vernikov iz različnih držav.

Osrednji dogodek papeževega obiska v Avstriji bo današnje slavnostno bogoslužje ob 850. obletnici Marijinega svetišča v Marijinem Celju na Štajerskem. (STA)

Papež Benedikt XVI. se je poklonil žrtvam holokavsta pod dežjem

ANSA

VEČ KOT 60 LET IZKUŠENJ V GRADNJI ŠTEDILNIKOV

La Fagagnese

DI DANIELE FURLANO

KUHINJE IN ŠTEDILNIKI S KOTLOM ZA OGREVANJE

TRADICIONALNI, VGRADNI, STOLPNI V INOX JEKLU, EMAJLIRANI IN ZIDANI

PO NAROČILU POOSEBLJENA IZDELAVA

PO NAROČILU VAM NUDIMO KOMBINACIJE UNIBLOC: KUHINJE, KOMBINIRANI ŠTEDILNIKI S KOTLOM, PLINSKI ŠTEDILNIK, HLADILNIK, POMIVALNO KORITO, DELOVNE PLOŠČE IZ GRANITA, PEČI IZ LITEGA ŽELEZA, RAZNI DODATKI

ULICA 24. MAJA 2 - 33034 FAGAGNA (UD) - TEL. 0432.800157 - FAKS 0432.810452

GORICA - Na pokrajinski ravni tečejo priprave na oktobrske primarne volitve

Demokratska stranka ima manifest in išče konsenz

Volilni sedeži v vseh občinah goriške pokrajine, pričakujejo vsaj štiri tisoč volivcev

Z včerajšnje predstavitve manifesta Demokratske stranke

BUMBACA

ROMJAN - Antonaz na pogovoru s starši

Dežela bo poiskala trajno rešitev za prevoz otrok

»Vprašanju prevoza otrok slovenskega vrtca in osnovne šole v Romjanu je treba najti trajno rešitev. Kot že za špetrsko šolo bomo poskušali vključiti posebno finančno postavko v deželni zakon za Slovence.« Tako je povedal deželni odbornik Roberto Antonaz, ki se je včeraj sestel z delegacijo Združenja staršev romjanskih otrok; spremljala ga je deželna svetnica Tamara Blažina, zadnji trenutek pa je udeležbo odpovedal deželni svetnik Igor Kocijančič, ki je dal pobudo za srečanje.

Na odbornika Antonaza so se obrnili ravno romjanski starši, ki so nanj in na vse slovenske predstavnike v deželnem svetu FJK opozorili na nevzdržne stroške prevoza otrok. »V Romjanu uspevata slovenski vrtec in šola, ki ju bo v letošnjem šolskem letu obiskovalo kar 240 otrok. To je pomembna realnost, ki zasluži vso našo pozornost,« je poudaril Antonaz in pristavil, da vsaj polovica otrok prihaja iz drugih občin tržiškega mesta okrožja, zato pomen vrtca in šole krepko presega

meje ronške občine. »Finančno omogočiti prevoz otrok je zato utemeljena zahteva,« je še ocenil Antonaz. V šolskem letu 2004-05 je združenje romjanskih staršev prejelo prispevek njegovega odborništv, naslednji dve šolski leti je prispeval deželni svet, letos pa jim dežela ni nakazala pomoči. »Starši sicer že pokrivajo del stroškov s samoobdavčitvijo, vendar to še zdaleč ni dovolj. Zato bom najprej preveril na svojem odborništvu, če se najde denar za prevoz do letošnjega decembra, nakar bomo poiskali trajnejšo rešitev. Kot že za špetrsko šolo bomo preverili možnost, da se ustrezen prispevek za prevoz romjanskih otrok vključi v deželni zakon o slovenski manjšini, ki bo šel konec meseca v pristojno komisijo,« je zagotovil Antonaz in se obvezal, da bo v prihodnjih dneh poiskal rešitev s funkcijari odborništv. Danes ob 10.30 pa se bo udeležil praznične predaje obnovljenega šolskega poslopja v ulici Capitello v Romjanu, kamor se vračajo slovenski osnovnošolci. (ide)

V vseh občinah goriške pokrajine bodo 14. oktobra uredili volilni sedež, kjer bodo somišljeniki Demokratske stranke (DS) glasovali za državnega in deželnega tajnika ter člane državne in deželne ustavodajne skupščine novega političnega subjekta. Začasni pokrajinski urad predsedstva DS računa na množično udeležbo občanov - pričakujejo jih vsaj 4.000 -, ki se prepoznajo v vrednotah in raznolikosti v sredo sprejete pokrajinskega manifesta. Vsebinsko dokumenta, ki ga je na shodu v Gradišču soglasno izglasovala skupščina stotih, so včeraj orisali medijem predstavniki pokrajinske koordinacije DS.

Iz manifesta izstopa želja po uresničitvi povsem nove stranke, ki bo lahko resnično obnovila državno politiko, poudarjena pa je tudi krajevna razsežnost. »Spodbuja nas ljubezen do našega teritorija. Zavedamo se velikega potenciala gospodarskega, socialnega in kulturnega razvoja, ki ga bo Goriški nudilo odprtje meja. Priznavamo vrednost in bogastvo jezikovnih in kulturnih razlik goriškega območja in vidimo v Evropi našo prihodnost,« je zapisano v uvodu goriškega manifesta DS; v nadaljevanju je govor o novih oblikah političnega nastopanja in participacije, ovrednotenju posameznika, kakovosti življenja in varnosti občanov, čezmejnem sodelovanju, integraciji, kulturi, šolstvu, delu in zaposlovanju ter okolju. »Za sabo imamo različne politične izkušnje, kljub temu pa pri sestavi manifesta ni bilo velikih težav. Želimo postati stranka ljudi,« je poudaril pred-

sednik goriškega pokrajinskega sveta Alessandro Fabbro, ki je predstavnik Marjetice v pokrajinskem uradu predsedstva DS. Odbor sestavljajo ob njem še Luigi Capogrosso Sansone (Marjetica), Linda Tomasinsig (-LD), Stefano Pizzin (LD), Elisabetta Damianis (LD), Liviana Cechet (Marjetica), Mario Scaramuzza (iz socialističnih krogov) ter Marco Ghinelli in Giuseppe Cingolani (leta ne pripadata nobeni stranki in sta izraz civilnih gibanj). Včerajšnjega srečanja se je udeležila pokrajinska odbornica Mara Černic, ki je povedala, da bo Slovenska skupnost (-SSK) prisotna v procesu nastajanja DS. »Z DS nameravamo doseči politični dogovor, kot smo ga z Marjetico. Oblike sodelovanja nismo še določili, razmišljam pa o federativni obliki povezave,« je pojasnila Černičeva in dodala: »SSK se ne bo razpustila in bo sodelovala z zmernimi reformističnimi silami.«

Sansone je povedal, da bodo 14. oktobra odprli volilne sedeže v vseh občinah goriške pokrajine. »Tako bodo lahko vsi, ki se prepoznajo v manifestu, dali svoj doprinos,« je poudaril bivši občinski tajnik Marjetice in pristavil: »En mesec po primarnih volitvah in izbiri vodstva DS bo odobren tudi statut, kar bo podlaga za imenovanje pokrajinskega in občinskega tajništva. Do tega naj bi prišlo do konca leta.« Pred volitvami, ki se jih bodo lahko udeležili občani od 16. leta dalje in tudi priseljenci, bodo iskali konsenz med ljudmi in v ta namen priredili praznovanje v Gorici ter shoda v Krminu in Trziču. (Ale)

GORICA - Obisk pilotov 4. jate

»Letališče brez blišča«

Te dni se je v Gorici mudila večja skupina pilotov-oficirjev 4. jate italijanskega vojnega letalstva, ki ima svojo bazo v Grossetu. To enoto vežejo na naše mesto zgodovinski dogodki, saj je jata domovala na goriškem letališču v tridesetih in prvih letih druge svetovne vojne. Obenem je pred nekaj leti v Gorici nastalo kulturno društvo 4° Stormo, ki s toskanskim letalskim oporiščem vzdržuje stalne stike.

Obisk pilotov ni prvi in je sad teh prijateljskih vezi. V četrtek jih je na občini sprejel župan Ettore Romoli. Delegacijo pilotov je vodil polkovnik Daniele Picco, prisoten pa je bil tudi nekdanji vojni pilot, skoraj 90-letni Giorgio Bertolaso, ki je med drugim oče državnega načelnika civilne zaščite Guida Bertolasa; društvo 4° Stormo je predstavljal predsednik Fulvio Chianese. Župan je poudaril, da je Gorica navezana na svoje letališče, pa čeprav je ta zgodovinski objekt daleč od blišča, ki bi si ga zaslužil. Obžaloval je tudi dejstvo, da se kljub prizadevanjem stvari ne premaknejo z mrtve točke. Ni pa omenil možnosti, da bi vzpon letališča šlo iskati tudi v čezmejnih razvojnih projektih. Sledila je predstavitev dejavnosti 4. jate, zlasti pa še novega letala Eurofighter 2000, ki je nastalo v sodelovanju med Nemčijo, Italijo, Veliko Britanijo in Španijo. Včeraj so se piloti udeležili odkritja spominske plošče na pročelju vojašnice finančne straže v bližini letališča. Tam je v tridesetih letih stala oficirska stavba 4. jate; v njej je za krajši čas prebival tudi komandant enote, član kraljeve družine Amedeo Duca d'Aosta. (vip)

ŠTANDREŽ - Nesreča zaradi neupoštevanja stopa

Motociklist obležal

28-letnega slovenskega državljana so operirali na vranici in pridržali prognozo

Slovenski motociklist se je včeraj dopoldne huje poškodoval v prometni nesreči v Štandrežu. Na križišču med ulicama Monte Grappa in Trbišče je namreč vanj trčil zasebni avtomobil tipa citroen xantia, ki ga je za volanom upravljal 66-letni C.G. iz Gorice. Kot ugibajo na prometni policiji in potrjujejo nekateri očividci, naj bi avtomobil zavozil na križišče, ne da bi pri tem upošteval stopa. V istem trenutku pa je na svojem motorju znamke suzuki privozil 28-letni S.D., slovenski državljan z bivališčem v Šempetru pri Gorici; pripeljal se je z glavnega štandreškega trga in bil namenjen proti krožnemu križišču na dnu Tržaške ceste in dalje čez državno mejo. Ni mu uspelo, da bi se avtu izognil. Trčenje je bilo silovito, pri čemer je slovenski fant obležal sredi ceste. Alarm so sprožili mimoidoči. Na kraj nesreče je prihitela izvidnica prometne policije, mladeniču pa je prvo pomoč nudilo osebje službe 118. Nemudoma so ga prepeljali v goriško splošno bolnišnico, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo in opravili kirurški poseg na fantovi vranici.

Prizorišče včerajšnje nesreče

BUMBACA

GORICA - SKGZ

Slovenski dopis spotike

LIVIO SEMOLIČ

BUMBACA

Sestalo se je goriško tajništvo Slovenske kulturno gospodarske zveze in ocenilo položaj po zamenjavi občinske uprave v Gorici. »Z zanimanjem jemljemo na znanje stališča, ki jih je izrazil župan Ettore Romoli na goriškem sestanku z županoma iz Trsta in Čedadu o izvajanju zaščitnega zakona 38/2001 v treh občinah,« je v imenu tajništva povedal goriški predsednik krovne organizacije Livio Semolič in dodal: »Pomembno je, da župan Romoli ni uporabil običajnega besedišča desnice in se je jasno zavzel za spoštovanje zakonskih norm v korist slovenske manjšine. Njegove izjave kažejo na premike v odnosu desnice do goriških Slovencev. Ocenjevali bomo seveda predvsem konkretna dejanja, tudi ob upoštevanju dejstva, da so iz istih političnih krogov še pred nekaj leti napovedovali protestne manifestacije proti kateremu koli poskusu uveljavljanja zaščite in svarili pred nevarnostjo slovenizacije Gorice. Vendar zmernemu zadovoljstvu nad iztekom srečanja županov je sledilo veliko razočaranje. Na naš dopis v slovenskem jeziku, s katerim smo občinski upravi sporočili predloge članov slovenske konzulte pri občini, smo dobili županov odgovor, da moramo dopis poslati v italijanščini. Na takšno potezo bomo v prihodnjih dneh ustrezno reagirali,« je opozoril Semolič.

SKGZ meni, »da so sicer premiki v odnosu občine do Slovencev tudi zasluga uprave bivšega župana Vittoria Brancatija, ki je znala izpeljati kar nekaj pomembnih ukrepov v korist manjšine in je tako dokazala občanom, da ne gre za nikakršne privilegije ali vsiljevanja. Prepričani smo, da so takšni ukrepi dokončno odstranili večji del bojazni, kar danes omogoča desnici, da se glede vprašanja sožitja s Slovenci obnaša dokaj normalno, brez pretiranih predsodkov in nepotrebne demagogije. SKGZ izraža torej pričakovanje in željo, da bo nova občinska uprava nadaljevala po začrtani poti sožitja in sodelovanja, kar bo lahko samo oplenilo vlogo Gorice in njenega zaledja v trenutku, ko Slovenija vstopa v schengensko območje in se fizične meje dokončno brišejo. Zato so takšne poteze, kakršna je odklon dopisa v slovenščini, popolnoma nerazumljive, saj je občina med drugim opremljena za razumevanje našega jezika.«

Pri SKGZ-ju napovedujejo, da bi njihovo delovanje vedno bolj uperjeno v širši italijanski in slovenski prostor, »saj ima Goriška v celoti, brez meje, izreden razvojni potencial. Čisto naključje je, da se vse to dogaja ravno v času, ko bomo obeležili deseto obletnico smrti Darka Bratine, ki je vse te spremembe daljnovidno predvidel pred skoraj dvajsetimi leti in na teh temeljih snoval svoje kulturne, politične in gospodarske projekte«. Na seji tajništva so izpostavili tudi pomen slovenske prisotnosti na Trziškem. Po napadih na kulturnega delavca Karla Mucicija, kateremu gresta solidarnost in podpora SKGZ-ja, je organizacija posegla pri goriškem prefektu. Spopadli so se tudi z vprašanjem slovenskega šolstva v Romjanu. »Kljub prizadevanjem ravnateljice Sonje Klanjšček, ki ji izrekamo podporo za vložen trud, združenja staršev in naših kulturnih središč, pa vsekakor menimo, da je odnos goriške pokrajine do te problematike še vedno preveč mlačen in da bi morala predvsem pokrajinska odbornica za manjšine prevzeti koordinacijo reševanja številnih problemov, ki pogosto delovanje šolske ponudbe na Trziškem,« pravijo v goriškem vodstvu SKGZ.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

Gotovo noben shod socialistične internaci-jonale ne tako jasno zrcali notranjega procesa, ki se trenutno vrši v socializmu kot ravnokar zaklju-čeni shod v Stuttgartu. Vsa mnenja, prepiri in skle-pi, ki so izšli s tega shoda, so jasen dokaz krize marksizma - in drugače niti ne more biti. Socia-lizem Marxa in Engelsa prepoznava le gospodar-ski moment kot faktor socialnega razvoja in za-nika vse ideološke momente, kot so narodnost in vera.

Zaradi tega je imela socialno - demokratič-na stranka kot predstavnica razrednega boja naj-prej strogo revolucionaren značaj, njena taktika proti kulturnim težnjam meščanstva pa je bila in-trasigentna negacija. Toda narodnost in vera so preveč važni faktorji, da bi lahko šli z negacijo mi-mo njih. Socializem je že stopil na realna tla- revolucija se umika evoluciji. Ta proces se že vrši in

revizionistično krilo stranke je predstavnik tega procesa.

Utopični socializem – marksizem - revizio-nizem to so etape v razvoju socializma, in to je bi-lo lepo razvidno že na minulem nemškem shodu, kjer je tudi stari Bebel priznal, da ima narodni mo-ment prednost pred ekonomskim, da je to najbolj elementaren element človeške kulture in da je na-rodna emancipacija conditio sine qua non vsake-ga razvoja in sicer tako, da brez narodne svobo-de ni misliti na doseg drugih idealov. Slovenski socialisti bodo kmalu spregledali, da so krenili na stran pota in takrat bodo tudi razumeli, zakaj je bilo potrebno ustanoviti Narodno delavsko orga-nizacijo.

Nemški shod dokazuje, da se socialna demo-kracija pomika na stališče praktične politike. Ali od Stuttgarta do...Trsta je dolga pot.

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

Sovjetska letalska industrija je izdelala no-vo potniško letalo IL-18 »Moskva«. Načrte je pripravil znani letalski konstruktor Sergej Ilju-šin.

Sovjetska letalska industrija bo v kratkem začela izdelovati tudi letala turistične katego-rije prvega in drugega razreda ter luksuzna in transportna letala. Turistični tip novega letala bo imel kar 100 sedežev. Zračni pritisk v oddel-ku za potnike bodo uredili tako, da v višini 5500 metrov ne bo nikakršnih težav. Letalo bo opremljeno z najsodobnejšimi radarskimi na-pravami za slepi vzlet in pristanek. Po doseda-njih ugotovitvah prevozne cene na teh letalih ne bodo višje kakor za drugi razred brzega vla-ka, s tem da bodo potniki z novim prevoznim sredstvom leteli 450 km/h.

Nek londonski zdravnik je mnenja, da ljud-stvo dandanes vse preveč je, pijančuje, spi in le-

nari, premalo pa diha, spije premalo vode ter premalo misli. Svoj življenjski standard bomo verjetno res najboljše dvignili tako, da bomo po-leg intenzivnega izkoriščanja novih kmetijskih površin kmetijske surovine uporabljali na kar koristnejši način vsekakor pa ne uničevali. Ne torej toliko krepke delovne roke, kakor zdrav, bister razum nas bo vzdržal na površju. Živila, ki jih vsakodnevno zaužijemo, naj nas krepči-jo ne pa kvarijo želodca. Oskrbovanje želodca z nepotrebniimi jedmi in pijačami lahko dove-de do motenja življenjskih funkcij v človeškem organizmu, kar imenujemo bolezen, opozarja stroka. Koliko je še zmotnih prepričanj, recimo ta, da je alkohol hranilna in redilna pijača! Kdor noče biti nazadnjak, se lahko o kvarnem učin-ku alkohola pouči med drugim iz polemike med dr. Antoniom in dr. Švalbo v reškem listu La vo-ce del popolo.

FILMI PO TV

Sobota, 8. septembra, canale 5, ob 14.10

Tentazioni d'amore

Režija: Edward Norton
Igrajo: Ben Stiller, Edward Norton, Jenna Elfman, Eli Wal-lach in Anne Bancroft
ZDA, 2000

Jack in Brian sta se že od mladih nog podila po istih uli-cah in pločnikih. Zdaj, ko sta že oba dopolnila trideseto leto starosti in se skupaj tudi odločila za duhovniški po-klic, ju njuno otroško prijateljstvo še vedno neločljivo druži. Nekega dne pa slučajno srečata Anno, ki sta jo v otroških letih imenovala Banana. Zdaj se je dekle spremenilo, nje-na prikupnost pa lahko spremeni tudi Jackovo in Brianovo življenje in globoko zareže v njuno prijateljstvo.

Sobota, 8. septembra, canale 5, ob 16.55

I ponti di Madison County

Režija: Clint Eastwood
Igrajo: Clint Eastwood, Meryl Streep in Annie Corley
Kar bi najbrž marsikateremu drugemu režiserju nikoli ne uspelo, je Clint Eastwood še enkrat mojstrsko povezal v izjemno filmsko zgodbo. Predelal je eno tolikih knjižnih uspešnic, ki pripovedujejo o vznemirljivi ljubezenski zgod-bi zrelejšega para, ki se povsem slučajno sreča in s še večjo naglico razide. On, fotograf National Geographica, gre sko-zi ameriško provinco, kjer sreča njo, z dolgočaseno družinsko mater in jo seveda povsem slučajno vpraša za informacijo. Ostali del zgodbe si je seveda mogoče pred-stavljati, posebej tako, da mu pridamo tudi tipično Ea-stwoodov zaključek...

Sreda, 12. septembra, Rai 3, ob 9,05

Viale del tramonto

Režija: Billy Wilder
Igrajo: Gloria Swanson, William Holden, Eric Von Stro-heim
Najznamenitejše Wilderjevo delo, prejemnik dveh oskar-jev, je izredna pripoved, ki ob opisovanju tragično za-ključene ljubezenske zgodbe, predstavlja izredno filmsko metaforo. Ob prepletanju resničnosti in fikcije, se odvija tudi love story med priletno zvezdo nemega filma in mla-dim scenaristom.

Sreda, 12. septembra, Rai 2, ob 21.05

Mary Poppins

Režija: Robert Stevenson
Igrata: Julie Andrews in Dick Van Dyke

Simpatični Stevensonov film, ki si je prislužil kar pet oskar-jev, je kljub starosti (posneli so ga pred 43 leti) še vedno zelo prijetna zgodba, ki si jo ob mlajšemu občinstvu, ka-teremu je tudi namenjena, radi ogledajo tudi odrasli. Po-vest pripoveduje o simpatični varuški Mary, ki mora skrbeti za otroke londonske družine Banks in ki uspe vselej klju-bovati katerikoli situaciji. Legendarna je seveda njena tor-ba, v kateri je mogoče najti vse.

Četrtek, 13. septembra, Rai 1, ob 0.05

Indagine su un cittadino

al di sopra di ogni

sospetto

Režija: Elio Petri
Igrajo: Gian Maria Volonte in Florinda Bolkan
Šef rimske policije želi dokazati teorijo, da lahko vsakdo izvrši okruten umor, ne da bi ga odkrili. Javnost tako izve za smrt Auguste Terzi, čudovite ženske, ki jo je nekdo umoril. Preiskava gre seveda v vse smeri, a policijskemu predstojniku ne stopijo na prste. Naposled se sam prijavi policiji. Za glasbeno kuliso dela, ki je leta 1970 prejelo nagrado na festivalu v Cannesu in oskarja za najboljši tuji film, je poskrbel Ennio Morricone.

Petek, 14. septembra, Rai 3, ob 21.05

K 19

Režija: Kathryn Bigelow
Igrajo: Harrison Ford, Liam Neeson in Peter Sarsgaard
Film, o katerem je bilo že marsikaj zapisanega in izrečene-ga je povzet po resnični zgodbi, do katere je prišlo v vrstah sovjetske mornarice leta 1961. Takrat so kljub vidnim po-manjkljivostim spravili pod morje prvo jedrsko pod-mornico, in pri tem tvegali pravo katastrofo. Celovečerc s povsem moško zasedbo, ki pa ga je režirala ženska ro-ka, saj so njegovo direkcijo zaupali Kathryn Bigelow, pri-poveduje o klaustrofobični pustolovščini, o usodi katere je odločal general, ki je seveda bil na kopnem. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI PRIREDITEV

SESTAVIL LAKO	IME DVEH CERKVENIH PRAZNIKOV	PISMENO STROKOVNO MNENJE	OČE	NAMEN, CILJ	OPERA PIETRA MASČA-GNIJA	VELIKA ROPARSKA PTICA UJEDA	ACE MERMOLJA	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	EDEN OD OCEANOV	JEZERO IN MESTO V KANADI	KRAJ PRI BRESCII	MESTO V RUSLIJ, OB VOLGI	ČLAN VLADE	ITALO SVEVO	AMERIŠKA NABOŽNA ROCK BAND	POTUJOČI GRŠKI PEVEC, TUDI AED	PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	BELGIJSKI PESNIK (FERNAND)	PREZIVNINA	ITALJANSKI IGRALEC (CORRADO)	FENICANSKA BOGINJA LJUBEZNI					
EVROPSKA DRŽAVA								NEPRAVILNO UTRIPANJE SRCA									RAHEL VETRIČ									
MESTO NA PELOPONEZU								ITALJANSKI TRBIZ									VNEMA, ZANOS									
								TEKOČINA V ŽILAH									KONJ PO-SEBNE PASME									
EDEN OD DUMASOVIH MUSKETIRJEV							IME VEČ PAPEŽEV							LASTNOST ENE IZMED BARV												
							NARODO-SLOVEC																			
RICHARD EGAN			KSERKSEVA ŽENA							ONASSISOV VZDEVEK				MESTO V TURČIJI												
			ANTON VODNIK							ZGOD. KRAJ PRI RIMU				FR. REŽISER VADIM												
DRŽAVNA BLAGAJNA					VISOK GORSKI VRH						ANTIČNO IME OTOKA VIS	DRHTENJE KOŽE				SMUČARSKO SREDIŠČE NA ŠVEDSKEM				SPROŽI EKSPLOZIJLO RAZSTRELIVA	LETOVIŠČE IN ZDRAVILIŠČE V ŠVICI					
REKA, KI TEČE SKOZI SANKT PETERBURG					ELDA NANUT			OKROGLO ŠTEVILO							OSEBA IZ TISOČ IN ENE NOČI	NEKDANJI ITALJANSKI KOLESAR (ALFREDO)										
																TIPKA NA RA-CUNALNIKU										
					NEKDANJI VOJAK Z BELIM OROŽJEM																JAPONSKI PISATELJ (SEI)					
					OSKAR DANON					OBLIKA SOCVETJA	KRAŠKA CRNINA					BIKOV GLAS					TROPSKA VODNA RASTLINA	SIN AGA-MEMNONA IN KLITAJM-NESTRE	SREDIŠČE VRTENJA	GOGOLJ NIKOLAJ		
					STARI GERMANI								EDVARD GRIEG					MESTO V SEVERNI ITALIJI								
													SP. IGRALKA SASTRE													
					FOTO KROMA					VILER ELDA	SLOVENSKI SMUČAR (PETER)			RIMSKA BOGINJA JEZE				PORTUGALSKA PESNICA								ZOGA ZUNAJ IGRISČA
MESTO V SLOVENIJI												TLAKA, DAVEK V DELU (MNOZ.)							KEM. SIMBOL ZA TANTAL							
																			LOJZE ABRAM							
VELIKO FINSKO JEZERO												DEL KATOLIŠKE MASE														
PLANOTA NA VIPAVSKEM												OTON TRABANT				ZACETEK HITROSTNE DIRKE										

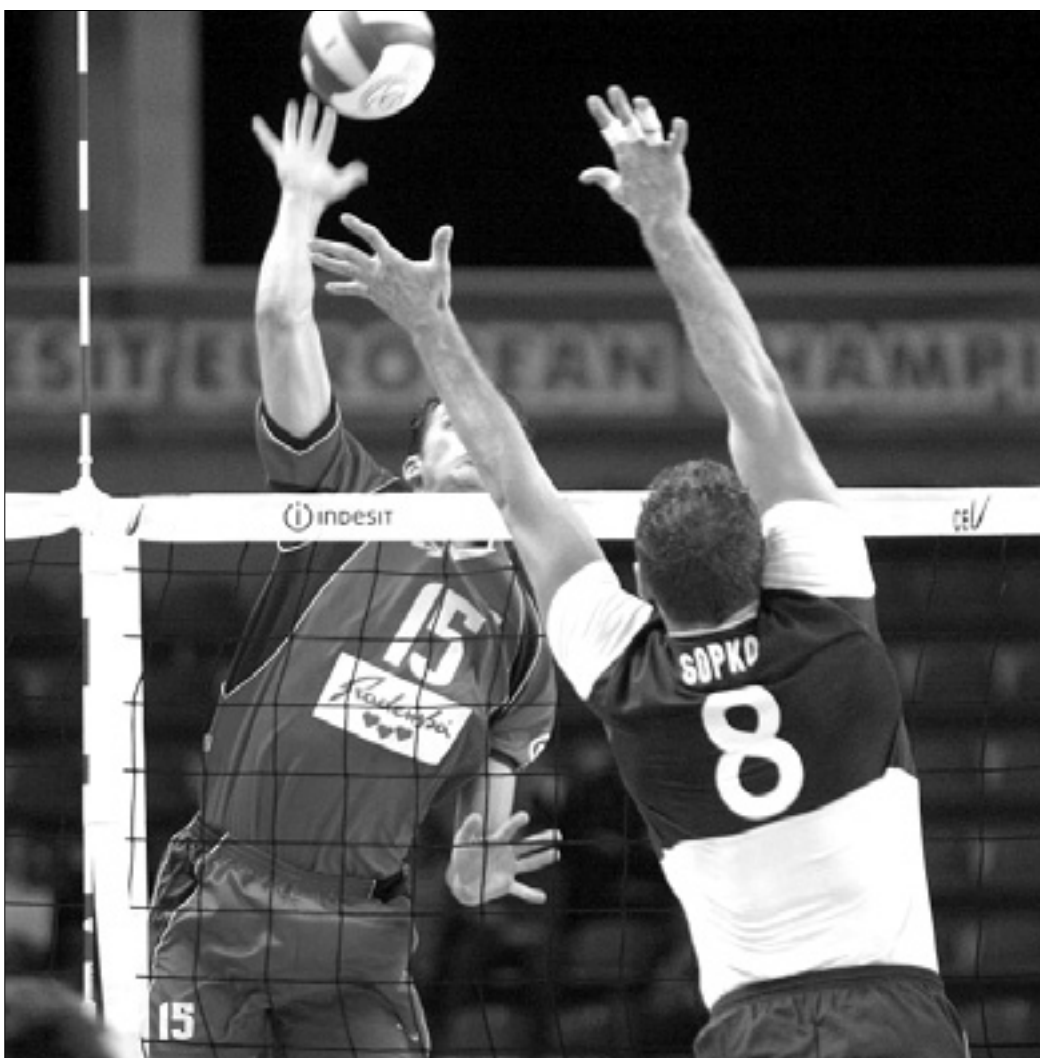
SLOVARČEK • ARSOLI = kraj pri Rimu • EDREMIT = mesto v Turčiji • JIREH = ameriška rock band • IRMA = kraj pri Brescii • SEVERIN = belgijski pesnik • SITTER = holandski astronom (Willem de) • TVER = mesto v Rusiji

ODBOJKA - Evropsko prvenstvo za moške v Moskvi in Sankt Peterburgu

Slovenija se po drugem porazu najbrž poslavlja od EP

Slovaki boljši v odločilnih trenutkih - Jutri ob 20. uri proti favorizirani Franciji

Slovenski odbojkarji so proti Slovaški naredili precej napak

VČERAJŠNJI IZIDI

Skupina A: Grčija - Nizozemska 3:2, Srbija - Nemčija 1:3.

Skupina B: Poljska - Belgija 1:3, Rusija - Turčija 3:0.

Skupina C: Slovaška - Slovenija 3:1.

Skupina D: Hrvaška - Finska 1:3.

DANES

Skupina A: Nemčija - Grčija.

Skupina B: Turčija - Poljska.

Skupina C: Španija - Slovaška, Francija - Slovenija (20.00).

Skupina D: Bolgarija - Finska, Italija - Hrvaška (20.00).

SANKT PETERBURG - Čeprav je Slovenija začela tudi drugo srečanje na evropskem prvenstvu zelo obetavno, se ji ni posrečilo, da bi dosegla prve zmage. Slovenci so pred današnjim srečanjem s favorizirano Francijo skoraj brez možnosti za uvrstitev v drugi del. Po zmagi v prvem nizu je v drugem nizu, kot proti Španiji, sledil nerazumljiv padec, kar so uspešno izkoristili Slovaki in tako izenačili v nizih. Tako v tretjem kot v četrtem nizu so varovanci trenerja Kšele imeli priložnost za zmago. Tretji niz se je zaključil šele po 35 minutni drami, saj je Slovaška izkoristila šele svojo sedmo priložnost za osvojitve niza, ki ga je na koncu dobila s 34:32. Tudi v četrtem nizu je bila Sloveni-

ja ves čas v prednosti in kazalo je, da bo o končnem zmagovalcu odločal peti niz. Po izenačenosti 21:21 si je Slovenija z dvema točkama Pajenka, ki je bil tudi včeraj eden najbolj razpoloženih v slovenskem taboru, izborila dve zaključni žogi (24:22), ki pa jih je napravila. Pri vodstvu Slovakov s 26:25 je sodnik Sloveniji piskal nepravilno menjavo. Ker se je to zgodilo drugič na tekmi, so Slovaki dobili točko, ki pa jim je prinesla tudi zmago.

Slovenija - Slovaška 1:3 (25:21, 21:25, 32:34, 25:27)

SLOVENIJA: Gasparini 23, Pajenk 14, Komel 13, Pleško 8, Čebtron in Urnaut po 6, Vinčič 2, Satler 1; Ogurčak 28, Divis 16.

ROKOMET - Začenja se 1. slovenska državna liga

Primorski klubi bodo skušali stopiti na prste favoriziranim Celjanom

Danes se bo začela 1. slovenska državna rokometna liga, v kateri bodo vidno vlogo odigrali, tako po številčnosti kot po kakovosti, primorski klubi. Po lanskem napredovanju Nove Gorice ima namreč Primorska kar tri nastopajoče klube, od teh pa bosta dva skoraj gotovo prvenstvo končala na vrhu ali tik pod njem.

Papirnati favorit ostaja, kot vsakič po osamosvojitvi, Celje Pivovarna Laško, vendar Celjani so se med letošnjim poletnim prestopnim rokom dodatno ošibili, tako da je razlika med njimi in ostalimi klubi razlika manjša kot doslej. Odhoda Natka, Brumna, Harboka in Podpečana bodo rumenozeleni s težavo preboleli, čeprav izvrstni štajerski mladinski sektor omogoča vsakoletni priliv mladih talentov v prvo ekipo.

Nedvomno je za slovenski rokomet pozitivno, da se zmanjšujejo razdalje med Celjani in tekmeči, vendar se je obratno povečala razlika med "štirimir velikimi" in ostalimi osmimi moštvimi, ki sestavljajo 1.A DRL. Ekonomska premoč četverice klubov, med katero sodita tudi dva primorska, je vse večja. Prepada je bil že lani precejšen (4. uvrščeni Gold Club je bil za devet točk boljši od 5. uvrščenega Trima iz Trebenj), letos pa naj bi bil še širši.

CIMOS KOPER - Koprčani so se med prestopnim rokom zelo okrepili in jasno nakazali, da bo v letošnjem prvenstvu katerikoli rezultat, slabši od

končnega drugega mesta, neuspeh. Od hrpelskih bratrancev so odkupili izkušenega Jovičiča, od Celjanov Matjaža Brumna, obrnili pa so se tudi čez mejo in ponudili za ekonomskega vidika zelo mamljivo pogodbo tudi mlademu krožnemu napadalcu Bojanu Skoku, ki je bil v lanski sezoni eden izmed nosilcev igre tržaških rokometashev Pallamana Trieste. Investicije so torej precejšnje, vloga drugega favorita pa povsem, upravičena. Vendar trener Matjaž Tominec bo imel težko nalogo pravočasno uigrati tako spremenjeno ekipo, ki pa ima v svoj sredi celo vrsto kakovostnih posameznikov.

GOLD CLUB HRPELJE KOZINA - Med četverico najboljših je hrpelski klub tisti z najnižjim proračunom, vendar s tem se na Krasu pretirano ne obremenjujejo. Značilnosti ekipe, ki jo vodi potrjeni Vojko Lazar, ostajajo iste, to se pravi hitra igra, zagrizenost in trda, na trenutke nepremostljiva, obramba. S takim receptom je Gold Club presenetil že na slovenskem superpokalu, kjer so se črnobeli enakovredno kosali s Celjem, Koprčane pa celo premagali. Nedvomno so odhodi Jovičiča (Cimos Koper), Teržana (Slovan Ljubljana), Hojčca (Trimo Trebnje), Furlana (Celje PL) in Dimovskega (Vardar Skopje) hud zalogaj, toda novi prihodi so dokazali, da lahko v celoti zapolnijo komaj ustvarjeno vrzel. Več pa bomo o

možnostih Gold Cluba vedeli že po dveh krogih. Po krstnem domačem nastopu proti Gorenju bodo namreč Lazarjevi fantje že morali na (kratko) gostovanje v Koper.

INTRA GORICA LEASING - Goričani so lani suvereno napredovali iz 2. slovenske lige, letos pa jih čaka skoraj nemogoča naloga ohraniti status prvoligaša. Novogoriški klub doživlja namreč trenutek ekonomske krize, kar je v bistvu onemogočilo, da bi se poleti kolikor toliko okrepili. Brez pomembnih novosti v igralškem kadru pa je veliko tveganje, da bodo sanje o obstanku ostale ravno to: sanje. Novo Gorico je zapustil tudi trener Bojan Čotar, ki je prestopil na žensko stran barikade in se preselil h Krimu. Po zamenjavo so v novogoriškem vodstvu šli vse do eksotičnega Kuvajta, kjer je treniral Borut Maček (pred leti je uspešno treniral tudi v Italiji). Kritično majhen izbor igralcev in povprečna kakovost marsikaterega izmed njih sta verjetno že zadovoljiva razloga za črnogleda napovedi, boj za obstanek pa naj bi, ob Novogoričanih, vključeval še Škofjo Loko, Ormož in Sviš.

Sporod 1.kroga: Knauf Insulation Škofja Loka - Cimos Koper, Gold Club Hrpele Kozina - Gorenje Velenje, Prevent - Rudar EVJ, Intra Gorica Leasing - Sviš Grosuplje, Trimo Trebnje - Celje Pivovarna Laškoo, Slovan Ljubljana - Jeruzalem Ormož. (I.F.)

KOŠARKA - EP

Slovenci s Turčijo, Italija pa proti Litvi

MADRID - Slovenski košarkarji so že drugi dan nastajeni v Madridu. Dolga, naporna in slabo organizirana pot iz Alicanteja v prestolnico Španije je za njimi, v mislih imajo zdaj le en cilj - danes ob 21.30 premagati Turčijo. »Nisem pristaš kalkulacij, a vsi se zavedamo, da lahko z zmago proti Turčiji potrdimo uvrstitev v četrtfinale. Naredili bomo vse, da ne razočarimo Slovenije,« pravi selektor Aleš Pipan. Slovenska reprezentanca je v prvih treh tekmah evropskega prvenstva presegla pričakovanja. Premagala je vse tri nasprotnike in se kot ena od treh neporaženih ekip uvrstila v drugo fazo z izkupičkom štirih točk.

Pred seboj ima še tri tekmece (Turčija, Nemčija, Litva), apetiti igralcev, strokovnega štaba in slovenske javnosti pa so ob navdušujočih predstavah močno narasli.

Nocoj pa mora nujno zmagati Italija, ki bo igrala proti Litvi (ob 19.00 po Rai2). Recalcitjevi fantje, ki v prvem delu evropskega prvenstva niso igrali najbolj prepričljivo, si danes ne smejo privoščiti spodrsrlaja, drugače resno tvegajo, da se ne bodo uvrstili v četrtfinale. Na včerajšnjem treningu se je rahlo poškodoval Mancinelli, ki pa bo bo nocoj najbrž vseeno na razpolago. Italija se bo v nadaljevanju EP pomerila še s Turčijo in Nemčijo.

VČERAJŠNJI IZIDI: Rusija - Portugalska 78:65, Izrael - Hrvaška 80:75, Španija - Grčija 76:58.

Zabelu sedma etapa

ZARAGOZA - Nemec Erik Zabel (Milram) je zmagal v sedmi etapi 62. kolesarske dirke po Španiji. Po 176,6 kilometrih od Calahorre do Zaragoze je v ciljnem sprintu ugnal Avstralca Allana Davisa, tretji pa je bil svetovni prvak Paolo Bettini iz Italije. Rus Vladimir Jefimkin (Caisse d'Epargne) je ostal v skupnem vodstvu.

Ferrarijeva bronasta

STUTTGART - Na svetovnem prvenstvu v športni gimnastiki je v ženskem mnogoboju lanska prvakinja, Italijanka Vanessa Ferrari pristala na tretjem mestu. Enako število točk je dosegla Brazilka Barbosa. Za Ferrarijevo je bil usoden padec na bradlji, kar pa je z odličnimi vajami na ostalih orodjih nadoknadila. Slavila je Američanka Shawn Johnson, druga pa Romunka Steliana Nistor. V moškem mnogoboju pa bil zlat Wei Yang, ki je osvojil svoje drugo zlato na letošnjem SP-ju.

»Azzurri« in Slovenci za Ol

BRATISLAVA - Evropske olimpijske kvalifikacije za uvrstitev na olimpijske igre v Pekingu 2008 se v Bratislavi prevešajo v odločilni del. Skupina A in B sta odigrali predtekmovanje, Sloveniji pa se še vedno ponuja možnost, da se uvrsti na svetovne kvalifikacije, ki bodo marca (od 2. do 9.) prihodnje leto v romunski Oradei. Za takšen korak mora Slovenija danes premagati še Nemčijo. Na svetovne kvalifikacije se mora še uvrstiti tudi Italija, ki mora danes premagati Makedonijo.

Triestina jutri proti Lecceju

TRST - Triestina bo v jutrišnjem 3. krogu B lige na »Roccu« (ob 15.00) gostila Lecce, za katerega igra tudi Izolčan Anej Lovrečič (in Koprčan Patrik Bordon), ki je svojo nogometno pot začel pri dolinskem Bregu.

Langerholčeva četrta, Osovnikar sedmi

ZÜRICH - Brigita Langerholc (Triglav) je na atletski zlati ligi v Zürichu v teku na 800 metrov četrta (2:00,70), zmagala pa je Kenijka Janeth Jepkosgei (1:59,04), tretja je bila Italijanka Cusma Piccione Elisa. Matic Osovnikar (Mass) je v teku na 100 m zasedel sedmo mesto (10,40). Zmagal je Francis Obikwelu (Por) (10,17). Blanka Vlasić (Hrv) je v bila v skoku v višino prva (2,04 m).

Grand Prix: Italija klonila

Italijanska reprezentanca, ki jo vodi Marco Bracci, je na kvalifikacijski tekmi za Grand Prix 2008 klonila proti Turčiji s 3:0. Domača šesterka si je z včerajšnjo zmago zagotovila že kolo pred koncem uvrstitev v finale. Danes bo Italija igrala z Bolgarijo (19.30 Eurosport2).

Italija - Ferski otoki 2:1

Italijanska nogometna reprezentanca U21 je v Trentu premagala Ferske otoke z 2:1. V 26. minuti je zadel Russotto, nato so nasprotniki izenačili. Šele v 81. minuti je gol Cigarinija določil zmagovalca.

Argentina boljša od Francije

Na uvodni tekni svetovnega prvenstva v regbiju je gostiteljica Francija izgubila proti Argentini z 12:17. Danes bo Italija igrala proti Novi Zelandiji ob 13.45.

NOGOMET - Kvalifikacije za Euro 2008 v Avstriji in Švici

»Azzurri« proti Domenechu in za uvrstitev na evropsko prvenstvo

Toni ne bo na razpolago - Vieira bo igral - Danes tudi Slovenija v Luksemburgu

MILAN - Kljub temu, da je za evropskimi nogometnimi reprezentancami že dobra polovica tekem v okviru kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu leta 2008, še ni prav nobenega odgovora na vprašanje, kdo bo potoval na turnir najboljših ekip stare celine v Avstrijo in Švico. Tja bosta poleg obeh gostiteljic šli po najboljši dve ekipi iz sedmih skupin, pred današnjimi tekmami pa sta najbližje temu Nemčija in branilka naslova Grčija, ki imata v svojih skupinah pet točk prednosti pred nasledovalci. V soju luči bo v soboto predvsem obračun finalistk zadnjega SP. Prvaki iz Italije bodo namreč v Milanu gostili podprvake iz Francije. Reprezentanci, ki sta v finalu poskrbeli za kar nekaj nepozabnih trenutkov (med drugimi mojstrski strel Zinedina Zidana z najstrožje kazni in rdeč karton istega igralca po svetovno znanem udarcu Marca Materazzija), sta po sedmih tekmah na vrhu skupine B, malce boljši so Francozi, ki imajo dve točki več (18), a bodo v prestolnici mode morali igrati brez neposrednih napotkov kaznovanega selektorja Raymonda Domenecha.

»Francija je izjemna ekipa, toda tokrat bo izgubila. Zame osebno bo prava agonija sedeti na tribunah, tako kot verjetno tudi za Domenecha. Toda prepričan sem, da bosta moja prijatelja Gennaro Gattuso in Fabio Cannavaro, pokazala, kdo so svetovni prvaki,« je pred tekmo odločen Materazzi, ki pa bo manjkal zaradi poškodbe. Eden izmed motorjev francoske ekipe Florent Malouda pravi, da bo odsotnost Domenecha še večji motiv, hkrati pa opozarja, da imajo Italijani veliko rešitev za zapolnitev vrzeli po poškodbi Materazzija. Pri »azzurrih« bo odstoten še poškodovani Toni, pri Francozih pa bo od začetka igral Vieira.

Slovenija bo danes gostovala v Luksemburgu. Selektor Kek upa, da se bodo fanje potrudili in odnesli domov vse tri razpoložljive točke, ki pa ne bodo bistveno vplivale na položaj Slovenije v skupini G.

Današnji spored, skupina B: **Italija - Francija (20.50 po Rai1)**, Gruzija - Ukrajina, Škotska - Litva; skupina G: **Luksemburg - Slovenija (ob 17.00 po Slo2, posnetek po TV Koper ob 19.35)**, Belorusija - Romunija, Nizozemska - Bolgarija; skupina A: Azerbajdžan - Armenija, Srbija - Finska, Portugalska - Poljska; skupina C: Madžarska - Bosna in Hercegovina, Malta - Turčija, Moldavija - Norveška; skupina D: Wales - Nemčija, San Marino - Češka, Slovaška - Irska; skupina E: Anglija - Izrael, Rusija - Makedonija, Hrvaška - Estonija; skupina F: Latvija - Severna Irska, Islandija - Španija, Švedska - Danska.

V taboru »azzurrov« vlada pred nocojšnjo tekmo, kljub številnim polemikam, precej vedro in sproščeno vzdušje

ANSA

ATLETIKA - Jutri 8. prvenstvo Brez meja

Svetovni podprvak Primož Kozmus v Gorici

V nedeljo se bo v Gorici, na atletskem igrišču »Fabretto« (blizu železniške postaje) odvijalo 8. prvenstvo »Brez meja 2007« (22. Memorial Bruno Marchi), ki ga v sodelovanju s CONI-jem organizira goriško društvo Atletica Gorizia. Nastopili bodo naraščajniki, mladinci in člani iz Italije, Slovenije, Hrvaške in Avstrije.

V središču pozornosti atletskega goriškega mitinga bo prav gotovo metalec kladiva Slovenec Primož Kozmus iz Brežic, ki je pred kratkim na svetovnem prvenstvu v Osaki osvojil srebrno medaljo. Tek-

PRIMOŽ KOZMUS

ANSA

movanja se bodo začela ob 15. uri. Kozmus bo kladivo metal že ob 15.15. Atletski miting se bo zaključil ob 21.15.

KOŠARKA - Lepo priznanje

Borut Ban vpoklican v deželno reprezentanco

Na zbirnem treningu 12. 9. bo trener Tuzzi izbral dvanajst igralcev in dve menjavi

Košarkarska reprezentanca Furlanije Julijske krajine igralcev letnika 1992 se bo 21. in 22. septembra udeležila kakovostne Trofeje treh dežel v Novem mestu.

Zbirnega treninga reprezentance se bo udeležil tudi mladi košarkar Borut Ban, ki bo letos nastopal za združeno ekipo Jadrana v mladinskih kategorijah (U17). Trener Flavio Tuzzi je vpoklical na zbirni trening osemnajst košarkarjev, ki bodo skupaj trenirali v sredo, 12. septembra v telovadnici Bagnarla Arsa. Na prvem treningu bo trener izbral dvanajst igralcev in dve menjavi, ki se bodo udeležili še drugega treninga 19. septembra.

Med osemnajstimi je kar osem igralcev iz tržaške pokrajine. Poleg Bana so

BORUT BAN

KROMA

med vpoklicanimi še: Carlo De Petris (Don Bosco), Marlin Medizza in Matteo Presacco (Pall. Trieste 2004), Gianluca Bonetta, Marco Catenacci, Leonardo in Tiziano Morelli (vsi Azzurra Trieste).

OTROŠKA TELOVADBA - Skupni projekt pod pokroviteljstvom ZŠDI

»Športna šola teci, skači, meči«: najnovejši projekt mestnih športnih društev in didaktičnih ravnateljstev

»Športna šola teci, skači, meči« je najnovejši projekt za osnovnošolce, ki ga prirejajo mesta športna društva v sodelovanju z didaktičnimi ravnateljstvi in pod pokroviteljstvom ZŠDI. Gre za projekt, v katerem so soudeležene košarkarska, odbojgarska in plavalna sekcija SZ Bor, Slovensko planinsko društvo Trst in Športna šola Trst. Novost predstavlja prve sodelovanje z didaktičnimi ravnateljstvi Sv. Jakoba in Sv. Ivana, ki bosta tudi finančno podprli projekt (preko sredstev, ki jih nakazuje Dežela FJK).

»Področje, ki ga hočemo zaobjeti s športno šolo, sega od Barkovelj do Naselja sv. Sergija, torej vključuje otroke vseh slovenskih mestnih šol,« je na včerajšnji predstavitvi pojasnil podpredsednik košarkarske sekcije Renato Štokelj. »Vadba bo prilagojena različnim starostnim skupinam. Otrokom bomo skušali ponuditi paleto različnih aktivnosti, da bodo lahko spoznali čim več športnih panog,« je orisala delo Silva Meulia, ki je z Walter Corbattjem in Andreino Menegatti duša tega projekta.

Osnovnošolci bodo razdeljeni v dve večji skupini, ki jih bosta vodila Walter Corbatti in Silva Meulia: od prvega do tretjega razreda bodo dvakrat tedensko (ponedeljek in četrtek 16.30-17.30)

v telovadnici na Prvem maju razvijali vse psihomotorične sposobnosti, otroci letnikov 1997 in 1998 pa bodo enkrat tedensko (petek 16.00-17.00) imeli splošni del vadbe, vsak si bo potem lahko še izbral enotedensko vadbo male odbojke (ponedeljek 17.30-19.00) ali male košarke (torek 16.15-17.30 v Lonjerju). »Poudarjam, da bo vadba tako pri mali košarki kot pri mali odbojki osredotočena na razvijanje osnovne motorike, nikakor pa ne specializirana,« je še dodala Meulia. Športna šola ponuja ob delu v telovadnici še 8 urni plavalni tečaj na Alturi, tri sobote na snegu s smučarskim učiteljem in tri celodnevne izlete v naravo z igrami in prvinami orientacijskega teka. Gre za nekakšno nadaljevanje prvotne tradicionalne športne šole za otroški vrtec, ki pa bo še vedno delovala ob sobotah dopoldne.

Na včerajšnji predstavitvi je spregovorila tudi predsednica SPDT Marinka Pertot in ravnatelj didaktičnega ravnateljstva Sv. Jakoba Marjan Kravos, ki je pojasnil, da gre za prvo tovrstno sodelovanje med športnim društvom in šolami. Predsednik ZŠDI Jure Kufersin pa je poudaril pomen take splošne vadbe, ki omogoča, da se vsi otroci pred specializacijo motorično dobro razvijejo, in podelovanje s šolami. (V.S.)

V prostorih SZ Bor so včeraj predstavili najnovejši športni projekt za osnovnošolce mestnih šol. Od desne: Walter Corbatti, Marinka Pertot, Jure Kufersin, Renato Štokelj, Andreina Menegatti, Silva Meulia in Marjan Kravos

KROMA

VRHUNSKO SREČANJE - Skupina za azijsko-tihomorsko sodelovanje (APEC)

Države Apeca dosegle načelen dogovor glede podnebnih sprememb

Potrdile naj bi ga danes na vrhu - Bush povabil v Teksas voditelje Aseana na srečanje o uveljavljanju demokracije

SYDNEY - Države Skupine za azijsko-tihomorsko sodelovanje (Apec) so včeraj dosegle enotno stališče glede podnebnih sprememb, potem ko je najprej prišlo do spora pri tem vprašanju med razvitimi državami in državami v razvoju, so razkrili viri blizu delegacij. Dokument, ki ni obvezujoč, vsebuje težnjo za zmanjšanje porabe energije za 25 odstotkov do leta 2030, hkrati pa tudi izpostavlja primarno vlogo Združenih narodov v boju proti podnebnim spremembam. Šest strani dolg osnutek, ki so ga pripravili strokovnjaki 21 držav Aseana, naj bi formalno potrdili na vrhu Apeca, ki se bo odvijal danes in jutri v Sydneyju.

»Gre za cilj, ki ni obvezujoč,« je dejal vir, ki je bil blizu pogajanj. Avstralija, gostiteljica vrha Apeca, si je sicer prizadevala za ostrejšo stališče glede podnebnih sprememb, in sicer, da naj bi se države v razvoju obvezale k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov. A so države v razvoju s Kitajsko na čelu na srečanju v Sydneyju dale vedeti, da ne želijo prevzeti nobene zavzujoče obveznosti. Pozornost bi morali po njihovem namenu osredotočiti na konferenco ZN o podnebnih spremembah, ki bo decembra na Baliu. Na njej naj bi se dogovorili o temeljnih nove pogodbe, ki bi zamenjala sedanji Kjotski protokol.

Medtem je včeraj ameriški predsednik George Bush ob robu vrhunškega srečanja povabil voditelje jugovzhodnoazijskih držav v Teksas na vrhunsko srečanje o uveljavljanju demokracije. Bela hiša je ob tem sporočila, da je Bush v Teksas povabil vse predsednike članic Združenja držav jugovzhodne Azije (Asean), razen Mjanmara, »čigar raven zastopstva bodo še določili«. »Voditelje Aseana sem povabil v Teksas. Veselim se že, da jim bom lahko gostil,« je dejal Bush in napovedal, da bodo glavne teme pogovorov promocija demokracije, vojna proti terorizmu, gospodarsko sodelovanje, ptičja gripa in podnebne spremembe. Ob tem je ameriški predsednik tudi napovedal, da bo imenoval odposlanca za Asean.

Sicer pa Bush po nekaterih hudo-mušnih virih niti prav ne ve, kje v resnici je. V pozdravnem govoru se je avstralskemu premieru Johnu Howardu namreč zahvalil, da je »tako dober gostitelj vrha Opeca (Organizacije držav izvoznic nafte)«. Bush se je sicer hitro popravil in dejal »vrha Apeca«. »Na vrh Opeca me je povabil prihodnje leto,« je še dodal, s svojo napačo pa povzročil smeh med občinstvom.

Pred hotelom, kjer prebivajo udeleženci vrha Apec, pa je prišlo do prvih izgredov med policijo in protestniki

ZDA-RUSIJA - Predsednika sta se včeraj srečala ob robu vrha APEC

Georg Bush in Vladimir Putin brez napredka o protiraketnem ščitu

Predsednika George Bush in Vladimir Putin na včerajšnjem srečanju v Sydneyju

ANSA

SYDNEY - Ameriški predsednik George Bush in njegov ruski kolega Vladimir Putin na včerajšnjem srečanju v Sydneyju očitno nista dosegla napredka v spornem vprašanju ameriškega protiraketnega ščita v Srednji Evropi, ki mu Moskva ostro nasprotuje. Predsednika sta se srečala v nekem hotelu v Sydneyju ob robu vrha Apec.

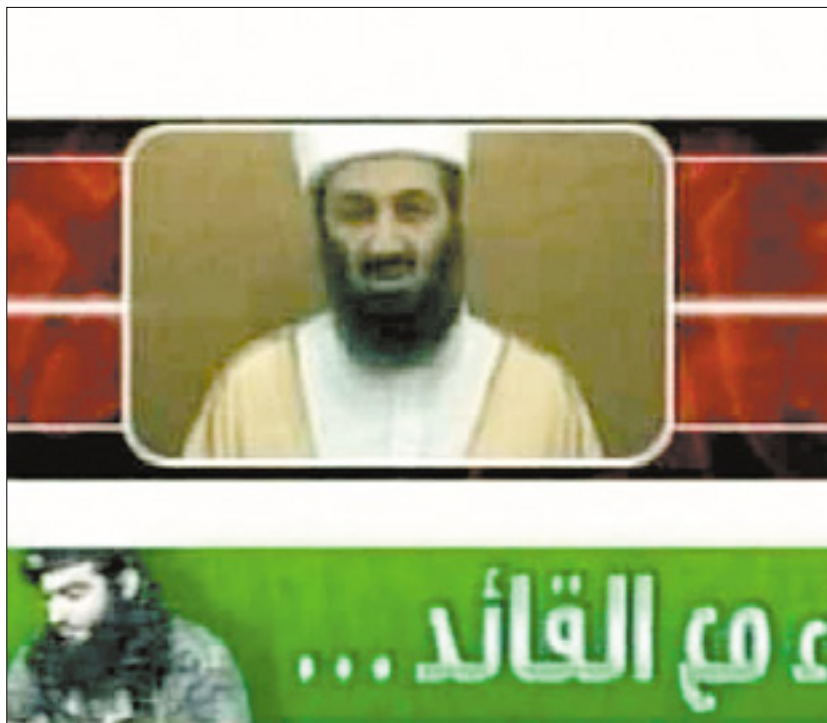
Kot je po enournem srečanju povedal Putin, so bili pogovori namenjeni »predvsem raketni obrambi«. Kot je dodal, se bodo strokovnjaki obeh držav kmalu znova sestali, da bi pregledali rusko radarsko postajo v Azerbajdžanu, ki jo je Moskva predlagala kot alternativo predlaganim lokacijam v Srednji Evropi. Ameriški načrt postavitve protiraketnega ščita, s katerim se želi Washington po lastnih navedbah zaščititi pred morebitnimi grožnjami s strani držav, kot sta Iran in Severna Koreja, je sprožil različne odzive, predvsem pa napetost na osi Washington-Moskva. Slednja namreč omenjuje, da predstavlja načrt, po katerem naj bi na Češkem namestili radar, na Poljskem pa deset prestreznih raketnih baz, neposredno grožnjo njeni varnosti.

Pogovori med predsednikoma ZDA in Rusije, ki jih je Bush označil za »pristrčne in konstruktivne«, so tekle tudi o iranskem jedrskem programu, ruski prošnji za vstop v Svetovno trgovinsko organizacijo in okoljskih vprašanjih. Putin, ki je Busha julija obiskal na družinskem posestvu Bushovih v Kennenbunkportu v Maineu, kjer sta lovila ribe na odprtem morju, pa je ameriškega predsednika tokrat povabil na ribolov v Rusijo. »Dogovorila sva se, da ne bova ribarila samo v ZDA, ampak tudi v Sibiriji,« je novinarjem povedal Putin.

Malo pred srečanjem z Bushem je Putin z avstralskim premierom Johnom Howardom podpisal sporazum, ki bo Avstraliji dovoljeval izvoz urana v Rusijo. Howard je ob tem zagotovil, da bo »vsak uran, ki bo prodan Rusiji, prodan ob zelo strogih jamstvih«.

TERORIZEM - V četrtek napoved objave, ZDA že preučujejo kopijo

Bin Laden na novem videoposnetku ob skorajšnji obletnici 11. septembra

Kaže, da si je Osama bin Laden pobarval brado

ANSA

WASHINGTON - ZDA imajo kopijo zadnjega posnetka, na katerem naj bi bil vodja mednarodne teroristične mreže Al Kaida Osama bin Laden, in jo preučujejo, je sinoči objavila televizijska mreža CNN. Podrobnosti o vsebini posnetka niso znane.

Napoved novega videoposnetka bin Ladna je v noči na petek na neki islamistični spletni strani objavilo propagandno krilo Al Kaide Al Sabah. Posnetek naj bi objavili prihodnji teden ob obletnici terorističnih napadov na ZDA 11. septembra 2001. V napovedi so objavili tudi fotografijo iz napovedanega videoposnetka, na kateri je bin Laden. Strokovnjaki so nemudoma opazili razliko - napoved vsebuje fotografijo napovedanega videoposnetka, ki prikazuje bin Ladna, kako nagovarja kamero, njegova brada pa je povsem črna. V svojih zadnjih videoposnetkih je bila bin Ladnova brada skoraj povsem siva, s črnimi prameni. Strokovnjaki menijo, da si je bin Laden brado pobarval, kar je sicer priljubljena praksa med arabskimi voditelji.

Nazadnje so objavili posnetek Osame bin Ladna 29. oktobra 2004, v več kot letu dni pa tudi niso objavili nobenega njegovega zvočnega posnetka. V zadnjem videoposnetku iz oktobra 2004, ki je bil objavljen tik pred ameriškimi predsedniškimi volitvami, je bin Laden opozarjal, da se lahko ZDA izognejo podobnim terorističnim napadom, kot so se zgodili 11. septembra 2001, če bodo prenehale ogrožati muslimane. (STA)

El Baradej: Dogovor z Iranom je nujen, sicer tvegamo vojno

DUNAJ - Dogovor Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA) s Teheranom o inšpekcijah spornega iranskega jedrskega programa je nujen potreben za preprečitev konfrontacije, ki bi lahko vodila v vojno, je včeraj na Dunaju dejal generalni direktor IAEA Mohamed El Baradej pred skorajšnjim srečanjem Sveta guvernerjev IAEA. S tem je odgovoril na kritike, predvsem ZDA, zaradi sklenitve dogovora z Iranom o časovnem načrtu, ne da bi Teheran pred tem odgovoril na vprašanja o svojih jedrskih aktivnostih v preteklosti.

Samomorilski napad v Alžiriji terjal 22 mrtvih

ALŽIR - Četrtekov samomorilski napad v kraju Batna na vzhodu Alžirije je po zadnjih podatkih terjal najmanj 22 smrtnih žrtev in več kot 100 ranjenih. Kot je včeraj sporočil alžirski notranji minister Yazid Zerhouni, je bil avtor napada islamski skrajnež z zahoda države. Napad je bil uperjen na spremstvo alžirskega predsednika Abdelaziza Bouteflike. Slednjega v času atentata ni bilo na kraju dogodka.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Proti nam priteka v višinah bolj stanovitveni severni zrak. Jutri bodo v višinah pritekali razmeroma suhi severozahodni tokovi, v prizemlju pa iznad Jadrana bolj vlažen zrak.

Višinsko jedro hladnega in vlažnega zraka se le počasi pomika iznad osrednjega Balkana proti Črnemu morju, nad zahodno Evropo in zahodnim Sredozemljem pa prevladuje območje visokega zračnega pritiska. S severnimi vetrovi bo pritekal k nam nekoliko toplejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 6.34 in zahaja ob 19.31. Dolžina dneva 12.57.

BIOPROGNOZA

Veliki večini ljudi vreme v soboto ne bo povzročalo opaznih težav, le najbolj občutljivi bodo predvsem na vzhodu države občasno imeli manjše vremensko pogojene težave.

MORJE

Morje rahlo razgibano, temperatura morja 22,0 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	18	2000 m	5
1000 m	14	2500 m	2
1500 m	9	2864 m	0

UV INDEKS

Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva 5,5 in v gorah 6,5.

PLIMOVANJE

Danes: ob 03.10 najvišje -60 cm, ob 9.56 najnižje 44 cm, 15.37 najvišje -21 cm, ob 21.04 najnižje 39 cm.

Jutri: ob 03.37 najvišje -64 cm, ob 10.19 najnižje 50 cm, 16.08 najvišje -28 cm, ob 21.38 najnižje 40 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Povečini bo delno jasno, pihali bodo šibki krajevni vetrovi. V visokogorju bodo še pihali močni severni vetrovi.

Na zahodu bo zmerno do pretežno oblačno in večinoma suho. Drugod bo delno jasno z zmerno oblačnostjo. Jutri bo po nekaterih kotlinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 10, najvišje dnevne od 18 do 22, na Primorskem do 25 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Delno jasno bo do spremenljivo, ob morju in v nižinah z manjšo možnostjo posameznih krajevnih ploh. V popoldanskih urah bodo posamezne plohe možne tudi v predalпах.

Jutri bo povečini sončno, popoldne bodo posamezne plohe. Nekoliko topleje bo. V ponedeljek bo sprva sončno, čez dan se bo od zahoda postopno pooblačilo. Zapihal bo jugozahodnik.

ORKANI IN TAJFUNI - V Mehiki Henriette, na Japonskem Fitow

Orkan Felix v Nikaragvi zahteval najmanj 100 mrtvih

MANAGUA/CIUDAD DE MEXICO/TOKIO - Orkan Felix je v Nikaragvi zahteval najmanj 100 smrtnih žrtev, pristojne oblasti pa se bojijo, da se bo število žrtev še povečalo. Felix je v

torek z vetrom s hitrostjo do 300 kilometrov na uro dosegel obalo Nikaragve (na sliki), nato pa pot nadaljeval proti Hondurasu. V Mehiki je orkan Henriette doslej zahteval dve smrtni žrtvi,

na Japonskem pa je tajfun Fitow, ki je deželo vzhajajočega sonca dosegel včeraj zjutraj po lokalnem času, zahteval smrtno žrtev, 44 ljudi pa je bilo ranjenih. (STA)

PORTUGALSKA - Britanska deklica

Za izginotje Madeleine je zdaj osumljena mama

PORTO/LONDON - V preiskavi izginotja britanske deklice Madeleine, ki je izginila pred štirimi meseci na jugu Portugalske, bo policija uradno osumila njeno mater Kate McCann, je sporočil tiskovni predstavnik družine. Kate McCann so v četrtek zasliševali skoraj 11 ur, sinoči pa se je vrnila na policijsko postajo v kraju Portimao v regiji Algarve, kjer so jo uradno osumili. McCannovo so zaslišali, potem ko so prejeli nove forenzične dokaze. Policija ji je zastavila 22 vprašanj, zaradi česar jo je morala uradno osumiti. Policija je včeraj popoldne zaslišala tudi očeta Gerryja McCanna.

KATE MCCANN

Kot poročajo britanski mediji, portugalska policija domneva, da Madeleine ni več živa. Tabloid Sun je včeraj poročal, da policija preiskuje možnost, da sta starša, oba zdravnik, svoji hčeri pomotoma dala prevelik odmerek pomirjevala, zaradi česar je umrla.

Takrat triletna Madeleine McCann je izginila na obali Algarveja na jugu Portugalske v začetku maja, ko naj bi bila deklica v postelji, starša pa sta večerjala v bližnji restavraciji. Kljub mednarodni preiskovalni akciji policiji doslej ni uspelo najti še nobene sledi za deklico. Edini uradni osumljenec doslej je bil Britanec Robert Murat, ki živi v kraju, kjer so ugrabili Madeleine. Starša sta po izginotju deklice sprožila obsežno medijsko kampanjo in se med drugim srečala tudi s papežem Benediktom XVI.

Nemški moški se izogibajo gospodinjskim pravilom

BERLIN - Nemški moški se še vedno najraje izognejo gospodinjskim pravilom. V reprezentativni javnomnenjski raziskavi je kar 60 odstotkov vprašanih priznalo, da še nikoli ali pa zelo redko čistijo kopalnico ali kuhinjo. Na veliko se nemški moški izogibajo tudi štedilniku in likalni deski: samo pri 1,7 odstotka parih so moški tisti, ki znajo poprijeti za likalnik, kuharske večšine pa obvlada samo 2,2 odstotka moških. Moška domena v nemških gospodinjskih vseh vsekakor ostajajo drobna hišna popravila in skrb za jeklenega konjička: v 80 oziroma 72 odstotkih parov se tega lotevajo moške roke. V raziskavi je sodelovalo 1963 moških, starejših od 14 let. Raziskava je tudi dognala, da moški gospodinjskih del sicer ne zavračajo a priori, a dlje časa ko traja partnerstvo, bolj se moški otepajo čistilnih krp in sesalcev. Raziskava, ki jo je februarja letos objavila Evropska komisija, pa je razkrila tudi, da moški svoj prispevek h gospodinjskim opravilom cenijo neprimerno bolj kot njihove partnerke.

Češka vlada hip hop pevca imenovala za odposlanca

PRAGA - Češki premier Mirek Topolánek je hip hop pevca iz Prage Radoslava Bango z vzdevkom »Gipsy« imenoval za posebnega vladnega odposlanca za enakopravnost. Banga je predstavnik romske manjšine, kot »umetnik pa lahko prej najde pot do src ljudi«, je svojo neobičajno izbiro utemeljila češka vlada. »Zame je to neznanska čast,« je dejal 25-letnik, ki v svoji glasbi ritme rapa meša s tradicionalno romsko glasbo. Bangovo imenovanje sicer ni osamljen primer na Češkem. Nekdanji češki predsednik Václav Havel je leta 1990 za posebnega odposlanca imenoval ameriškega rockovskega glasbenega zvezdnika Franka Zappa. (STA)